

ועדות מכרזים ו-ועדות פטור ממכרז		הוראת משרד הביטחון מס' 40.021
בלמ"ס		סיווג
התקשרויות ומכרזים		אשכול
רכישות		פרק
מנה"ר, היועמ"ש למעלה"ט		אחריות מטה
כ"ד בשבט תשפ"ג	15.02.2023	תאריך עדכון אחרון
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון		ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל

ועדות מכרזים ו-ועדות פטור ממכרז

תוכן עניינים

2	כללי
3	מטרה
3	אחריות
3	הגדרות
4	שיטה
4	הרכב ועדות מכרזים ו-ועדות פטור
4	הזמנת נציג ציבור לוועדות פטור ולוועדות מכרזים
4	ייעוץ משפטי לוועדות
4	סייגים להשתתפות בוועדה
5	פרסום החלטות הוועדה וזכות עיון במסמכי מכרז
6	נהלים פנימיים
7	פרק א' - ועדת מכרזים משרדית
14	פרק ב' - ועדת מכרזים למכרזים מיוחדים
21	פרק ג' - ועדת מכרזים למכרז מקוצר
23	פרק ד' - ועדות פטור
34	נספח א' - מינוי יו"ר וחברי ועדות בוועדות מכרזים וועדות פטור ממכרז

ועדות מכרזים ו-ועדות פטור ממכרז		הוראת משרד הביטחון מס' 40.021
בלמ"ס		סיווג
התקשרויות ומכרזים		אשכול
רכישות		פרק
מנה"ר, היועמ"ש למע"ב"ט		אחריות מטה
כ"ד בשבט תשפ"ג	15.02.2023	תאריך עדכון אחרון
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון		ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל

כללי

- הוראה זו מפרטת את סוגי ועדות המכרזים ו-ועדות הפטור ממכרז הפועלות במשרד הביטחון והכללים לדרך פעולתן.
- הוועדות פועלות בהתאם לתהליכי בחירת ספקים לרכש מוצרים, פיתוח ועבודות שירותים, המפורטים בהמ"ב [40.022](#) תהליכי העבודה והסמכויות של כל אחת מהוועדות מפורטים בפרקים שלהלן:
 - פרק א' - ועדת מכרזים משרדית
 - פרק ב' - ועדת מכרזים למכרזים מיוחדים
 - פרק ג' - ועדת מכרזים למכרז מקוצר
 - פרק ד' - ועדות פטור
- הכללים בהוראה זו חלים גם על ועדות מכרזים ו-ועדות פטור העוסקות בנושאים הבאים: מכירת עודפים, בחירת מתכננים, ביצוע עבודות בניה, בחירת מפתחים ויועצים. יודגש כי הנחיות ייחודיות לפעולת הוועדות הנ"ל, מפורטות בהוראות הבאות:
 - המ"ב [20.08](#) - "בחירת מפתחים ואישורם לביצוע עבודות מפא"ת".
 - לעניין מידע מסווג ראה גם המ"ב [14.03](#).
 - המ"ב [41.07](#) - "מכירת ציוד עודפים ע"י סיב"ט" (ועדת מכרזים באגף סיב"ט למכירת עודפים).
 - המ"ב [43.05](#) - "העסקת יועצים וכ"א חיצוני עבור משהב"ט וצה"ל".
 - המ"ב [45.02](#) - "התקשרויות לעבודות בינוי" (ועדת מכרזים בראשות ר' אגף ההנדסה והבינוי או סגן ר' אגף ההנדסה והבינוי).
 - המ"ב [45.19](#) - "מסירת עבודות לתכנון בינוי" (ועדה לבחירת מתכננים).
- הוראה זו באה כהשלמה לחוק חובת המכרזים, התשנ"ב 1992, ולתקנות חובת המכרזים (התקשרויות מערכת הביטחון), התשנ"ג - 1993, הנוגעים למכרזים במשרד הביטחון (להלן: "תקנות" או "תקנות חובת המכרזים"). (החוק והתקנות מפורטים בהמ"ב [44.10](#)).
- משהב"ט מבצע התקשרויות עם ספקים לצורך ביצוע של רכישת טובין, פרויקטי פיתוח, עבודות בינוי ותשתית ועבודות אחזקה ושירותים בארץ על בסיס מכרזים מסוגים שונים, או התקשרויות על בסיס פטור ממכרז.
- מדיניות המשרד היא:
 - להעדיף, ככל שניתן, לבצע התקשרויות בדרך של מכרז פומבי. החלטה לבצע התקשרות בדרך של מכרז סגור תיעשה לאחר בחינת האפשרות לבצע מכרז פומבי וככל שמוצדק וסביר שלא לבצע מכרז פומבי.
 - ההחלטה להתקשר שלא בדרך של מכרז תתקבל לאחר שהאפשרות לעריכת מכרז נבחנה ונמצאה כלא מתאימה ע"י ועדת פטור מוסמכת.
 - לעשות ככל שניתן כדי שההתקשרות לא תהפוך דחופה, באופן שיצריך ביצועה בפטור ממכרז.
 - להמעיט, ככל הניתן, בהפעלת תקנות הפטור ממכרז. לפיכך, בכל מקרה בו קיים שוני והכללים

ועדות מכרזים ו-ועדות פטור ממכרז		הוראת משרד הביטחון מס' 40.021
בלמ"ס		סיווג
התקשרויות ומכרזים		אשכול
רכישות		פרק
מנה"ר, היועמ"ש למעהב"ט		אחריות מטה
כ"ד בשבט תשפ"ג	15.02.2023	תאריך עדכון אחרון
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון		ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל

להפעלת פטור ממכרז המפורטים בהוראה זו ובהמ"ב [40.022](#) מחמירים ביחס לאלה המפורטים בהמ"ב אחרות, לרבות בהמ"ב 44.10 - הכללים המחמירים יותר מחייבים.

- בחירת ספקים במכרז מתבצעת ע"י ועדות המכרזים שתפקידן: פתיחת ההצעות, בדיקת תקינותן, השוואה ביניהן וביניהן לבין האומדן והחלטה על ההצעה הזוכה במכרז.
- מתן פטור ממכרז להתקשרות עם ספק ניתן ע"י ועדות הפטור שתפקידן לדון במתן פטור ממכרז להתקשרות עם ספק יחיד, לאשרו או לדחותו בהתאם לתקנות.

מטרה

- מטרת הוראה זו להגדיר את הסמכויות, ההרכב ודרכי עבודתן של ועדות המכרזים ושל ועדות הפטור ממכרז.

אחריות

- האגפים הרוכשים, אגף סיב"ט והאגף לתקשוב וניהול מערכות מידע נושאים באחריות לביצוע הוראה זו, כל אחד בתחומו.
- מנה"ר והיועמ"ש למעהב"ט נושאים באחריות מטה להוראה זו, כל אחד בתחומו.

הגדרות

- לצורך הוראה זו הוגדרו המושגים הבאים כלהלן:
 - ועדת מכרזים - ועדה אשר תפקידה וסמכותה לבדוק את הצעות הספקים ולבחור את הספק שזכה במכרז.
 - ועדת פטור - ועדה אשר תפקידה וסמכותה לאשר פנייה לספקים שלא באמצעות מכרז, ועריכת ההתקשרות בדרך של משא ומתן.
 - לקוח - גורם שהמשרד עורך עמו עסקת מכירה.
 - מכרז מיוחד - מכרז בו הספק הזוכה נקבע על-סמך שילוב של שיקולים כלכליים, טכנולוגיים, איכותיים וכדומה.
 - מכרז מקוצר - מכרז העוסק ברכישת מוצרים ושירותים בסכומים מוגבלים ובתהליך קצר.
 - מכרז רגיל - מכרז פומבי ומכרז סגור, כמוגדר בתקנות. אמת המידה לבחירת הספק הנה המחיר.
 - ספק - ספק טובין, מבצע עבודה או נותן שירותים.
 - ספק יחיד - כמוגדר בתקנה 3(2) לתקנות חובת מכרזים. ספק שאושר ע"י ועדת פטור ממכרז.
 - ספק מוכר - כמוגדר בתקנה 10 לתקנות חובת מכרזים וכן בהמ"ב [49.05](#).
 - עסקה - התקשרות לביצוע רכישה או מכירה של טובין או של מקרקעין או לביצוע עבודה או רכישת שירותים.
 - תקנה - תקנה במסגרת תקנות חובת מכרזים (התקשרויות מערכת הביטחון), התשנ"ג - 1993.

ועדות מכרזים ו-ועדות פטור ממכרז		הוראת משרד הביטחון מס' 40.021
בלמ"ס	סיווג	
התקשרויות ומכרזים	אשכול	
רכישות	פרק	
מנה"ר, היועמ"ש למעהב"ט	אחריות מטה	
כ"ד בשבט תשפ"ג	תאריך עדכון אחרון	15.02.2023
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון	ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל	

שיטה

הרכב ועדות מכרזים ו-ועדות פטור

13. הרכב של ועדות המכרזים ושל ועדות הפטור נקבע בתקנות חובת מכרזים.
14. הרכב כל אחת מהוועדות כולל: יו"ר - נציג שימונה על ידי המנכ"ל, נציג אכ"ס, נציגי ציבור, יועצים מומחים בהתאם לצורך ומשקיפים בהתאם לצורך, זאת כמפורט בהוראה זו.
15. הכללים למינוי חברי הוועדות ולמינוי יו"ר ע"י המנכ"ל, פירוט מעמדם ותפקידיהם בוועדות השונות מפורטים בהוראה זו.

הזמנת נציג ציבור לוועדות פטור ולוועדות מכרזים

16. נציגי ציבור ישותפו בוועדות לפי תקנה 16 לתקנות חובת מכרזים.
17. תפקיד נציגי הציבור, הקריטריונים לבחירתם והכללים להפעלתם מפורטים בהמ"ב [49.14](#).
18. לנציג הציבור שזומן לשיבות הוועדה, תינתן אפשרות לעיין בחומר שיידון בוועדה שעה לפני מועד קיום ישיבת הוועדה. נציג האגף אחראי להכין במקום המיועד לישיבת הוועדה, את כל החומר הקשור למכרזים שיועלו באותה ישיבה.
19. לא הופיע נציג ציבור למרות שהוזמן, רשאי יו"ר הוועדה לקיים את הישיבה, אם ימצא שתנאי הדחיפות מחייבים זאת. זאת בכפוף לכך שקיים הרכב מחייב לקבלת החלטות, כפי שנקבע בתקנה 17 (י"ב).
20. נציגי ציבור בוועדות מכרזים, יהיו במעמד של חברים במלוא הזכויות, כולל זכות ערעור על החלטות הוועדה. ככלל, לא תתכנסנה ולא תופעלנה ועדות המכרזים אם לא יהיה בהן נציג ציבור.
21. בעסקות שהן בסיווג ביטחוני "סודי" ומעלה, לא ישתתף נציג הציבור בוועדה, אלא אם כן הוא בעל בדיקת התאמה ביטחונית מתאימה, ובמידת הצורך, אף חתום שו"ס בנושא, לפי המוגדר בתקנה 18(א). יישום הוראות תקנה זו מותנה באישור המנכ"ל ובהשתתפות נציג היועמ"ש למעהב"ט, כחבר בוועדה במקום נציג הציבור.

ייעוץ משפטי לוועדות

22. כאשר במהלך עבודתה ודיוניה של ועדת המכרזים עולה שאלה או סוגיה משפטית, ולא משתתף בוועדה נציג היועמ"ש למעהב"ט, תפנה הוועדה לקבל את חוות הדעת של היועמ"ש למעהב"ט, לפני סיכום דיוניה וקבלת החלטתה.
23. נציג היועמ"ש למעהב"ט יהיה חבר בכל אחת מוועדות הפטור בעסקאות שסכומן מעל הסכום הנקוב בהמ"ב [49.04](#) שורה 1.70.
24. בוועדות המכרזים ובוועדות הפטור לסוגיהן תתקבלנה החלטות ברוב קולות חברי הוועדה הנוכחים. החלטות תהינה מנומקות ותרשמנה בפרוטוקול. ואולם, חוות דעתו של היועמ"ש למעהב"ט או של נציגו, תכריע בעניינים משפטיים.

סייגים להשתתפות בוועדה

25. על פי תקנה 16 (ה) ו-18 (ב) לא ישתתף בדיוני ועדה מי שיש לו או לקרובו עניין אישי בנושא הנדון בוועדה. חבר ועדה כאמור יודיע על כך ליו"ר הוועדה וימנע מלהשתתף בדיוני הוועדה והחלטותיה בעסקה הנדונה.

ועדות מכרזים ו-ועדות פטור ממכרז		הוראת משרד הביטחון מס' 40.021
בלמ"ס	סיווג	
התקשרויות ומכרזים	אשכול	
רכישות	פרק	
מנה"ר, היועמ"ש למעהב"ט	אחריות מטה	
כ"ד בשבט תשפ"ג	תאריך עדכון אחרון	15.02.2023
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון	ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל	

26. השתתפות חברי ועדה, יועצים מומחים או משקיפים בדיונים מסווגים ("שמור" ומעלה) מותנית בהיותם בעלי סיווג ביטחוני מתאים. בכל מקרה דיוני ועדת המכרזים יתקיימו אם קיים ההרכב המחייב לפי תקנה 17 ("ב") לתקנות חובת מכרזים.

27. יו"ר הוועדה רשאי להזמין, לפי הצורך, נציגים מקרב עובדי המשרד בתחומים מקצועיים, כלכליים ומשפטיים, כמשקיפים, שייעצו לוועדה.

28. עם התכנסות הוועדה, חייב יו"ר הוועדה לוודא שאכן הופיעו כל חברי הוועדה. לא הופיעו כל חברי הוועדה, יברר היו"ר את סיבת אי הופעתם וינקוט בצעדים שיבטיחו הופעת החברים. לא התייצבו החברים החסרים תוך פרק זמן סביר, ישקול היו"ר אם לקיים את דיון הוועדה, אך בכל מקרה חייב להתקיים הרכב מחייב לקבלת החלטות של יותר מ- 50% מחברי הוועדה, הכולל את היו"ר.

פרסום החלטות הוועדה וזכות עיון במסמכי מכרז

29. בעקבות פרסום החלטות ועדת המכרזים בדבר תוצאות המכרז, קיימת למשתתפים שלא זכו במכרז זכות עיון במסמכי המכרז, לרבות עיון בהצעתו של הספקים/שזכה/ו, בהחלטות ועדת המכרזים ונימוקיה, בכפוף לתקנה 17 (ג) לתקנות כמפורט להלן:

א. החלטת ועדת המכרזים תהא מפורטת ומנומקת לרבות הנתונים המפורטים שהביאו לבחירת ההצעה, כגון:

מחיר ההצעה הזוכה, ניסיונו ו/או מומחיותו של המציע, וכיו"ב.

ב. לכל משתתף במכרז תימסר הודעה על המציע או המציעים שהצעותיהם נבחרו על פי החלטת ועדת המכרזים.

ג. במכרז רגיל תכלול ההודעה גם את מחיר ההצעה או ההצעות שנבחרו. במקרה של מכרז לעסקת חבילה ההודעה תכלול את מחיר העסקה כולה ללא פירוט של מרכיבי העסקה.

ד. בתוך תקופה של 30 יום ממתן הודעה של הזכייה במכרז יוכל משתתף במכרז לבקש לעיין בהחלטת ועדת המכרזים ובטבלת השקלול המסכמת של ההצעות למעט ציוני הצעות המישנה. היינו - לניקוד הסופי בפרק הכלכלי, ניהולי וטכני. זכות העיון משמעה גם אפשרות לקבל צילומי מסמכים.

ה. על-פי החלטה מנומקת של ועדת המכרזים, ניתן להגביל את זכות העיון כולה או חלקה, מטעמי סודיות ביטחונית, מסחרית או מקצועית, פגיעה בביטחון המדינה, ביחסי החוץ שלה, בכלכלתה, בביטחון הציבור או פגיעה בכל זכות אחרת המוגנת על-פי כל דין, הן של המשרד והן של הזוכה.

30. החליטה הוועדה שיש לאפשר את העיון כאמור, תפעל כלהלן:

א. תבדוק אם בהצעה למכרז של הספק הזוכה הובעה הסתייגות כלשהיא מחשיפת הצעתו או חלקים ממנה, וזאת בציון הנמקה מפורטת במקרה של סירוב לגילוי פרטים.

ב. במקרה של הסתייגות הספק הזוכה מחשיפת הצעתו, תבחן הוועדה אם צדק בקביעתו. הוועדה רשאית, לפי שיקול דעתה הבלעדי להתיר או לאסור חשיפת קטעים אשר לדעתה אינם מהווים סודות מסחריים, אף אם הספק הזוכה לא סבר כך.

ג. החליטה ועדת המכרזים על חשיפת פרטי הצעתו של הזוכה, בשינוי מהצעתו כאמור בסעיף א' לעיל, תשלח הוועדה לספק הזוכה את פרטי החלטתה, בציון שהוא רשאי לפנות לבית המשפט בבקשה לאסור על המשרד את העברת הפרטים כפי שהחליטה, אם הוא סבור כי הדבר יגרום לו נזק.

ועדות מכרזים ו-ועדות פטור ממכרז		הוראת משרד הביטחון מס' 40.021
בלמ"ס		סיווג
התקשרויות ומכרזים		אשכול
רכישות		פרק
מנה"ר, היועמ"ש למעבה"ט		אחריות מטה
כ"ד בשבט תשפ"ג	15.02.2023	תאריך עדכון אחרון
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון		ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל

- ד. אם בהצעת הספק הזוכה צוין על ידו איסור על העברתה לצדדים שלישיים, תאשר הוועדה את החשיפה למרות התנגדותו, אם היועמ"ש למעבה"ט מחליט שאין מדובר בסוד מסחרי, על-אף טענת הספק.
- ה. הוועדה תכין את התשובה שתינתן לפונה ותקבל לכך סיוע מהגוף הרוכש, לרבות: מיחידת הבקרה באגף היועמ"ש למעבה"ט כפי שיידרש.
- ו. לאחר בחירת הספק הזוכה, ימשיך המשרד בכל ההליכים הנדרשים למימוש ההתקשרות, בלא לעכבם מהסיבות והפעולות המפורטות בסעיף 30 לעיל. הפסקת הפעילות של המשרד, לרבות ביטול ההזמנה, תיעשה רק על פי החלטה של בית משפט, המלצת היועמ"ש למעבה"ט לוועדת המכרזים או החלטת ועדת המכרזים עצמה.
- ז. גביית תשלום עבור עיון במסמכי מכרז – התשלום היחיד שניתן לחייב בו את המבקשים לעיין כאמור, הוא תשלום בגין עלות העותקים המצולמים בלבד ואין לחייב בגין עלות זמן הטיפול.

נהלים פנימיים

31. אגפי'ח' משהב"ט העוסקים ברכש מוצרים, שירותים ועבודות אחזקה, המפעילים ועדות מכרזים ו-ועדות פטור ממכרז אחראים לפרסום נהלים פנימיים, בהתאם לצורך, לשם יישום הוראה זו.

ועדות מכרזים ו-ועדות פטור ממכרז		הוראת משרד הביטחון מס' 40.021
בלמ"ס		סיווג
התקשרויות ומכרזים		אשכול
רכישות		פרק
מנה"ר, היועמ"ש למעהב"ט		אחריות מטה
כ"ד בשבט תשפ"ג	15.02.2023	תאריך עדכון אחרון
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון		ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל

פרק א' - ועדת מכרזים משרדית

הרכב ועדות מכרזים - מכרז רגיל

1. במנה"ר פועלת ועדת מכרזים משרדית למכרזים רגילים:
 - א. הוועדה תטפל בבחירת ספקים בכל המכרזים הרגילים של אגפי המשרד, למעט מכרזי המערכות לרכש מהיר ולמעט מכרזים רגילים שהוחרגו בהוראות ייעודיות.
 - ב. בראש הוועדה עומד מי שנושא במינוי מיוחד של המנכ"ל.
 - ג. הוועדה הנה באחריות מנהלית מלאה של מנה"ר.
2. ועדת המכרזים המשרדית משמשת כוועדה למכרזי מנה"ר ולאגפים אחרים לפי הצורך.
3. להלן הרכב ועדת המכרזים המשרדית:
 - א. יו"ר הוועדה במינוי מנכ"ל
 - ב. עובד ברמת ר' קבוצת רכש בגוף הרוכש
 - ג. נציג אכ"ס - ברמת מנהל מחלקה לפחות
 - ד. נציג ציבור

פתיחת הצעות, רישומן ובדיקתן

4. הצעות מחיר למכרזים רגילים מועברות ע"י הספקים, ככלל, באמצעות אתר הסחר האלקטרוני של משהב"ט באינטרנט. מכרזים סגורים מסווגים יוגשו במעטפות סגורות לתיבת המכרזים שתוצב מראש.
5. לעניין פתיחת הצעות, רישומן ובדיקתן:
 - א. יו"ר ועדת המכרזים יכנס את הוועדה במועד שנקבע במכרז כמועד אחרון להגשת הצעות. אם אין אפשרות לקיים דיון של ועדת המכרזים במועד הנקוב, יזמן היו"ר את הוועדה לא יאוחר מ-2 ימי עבודה מהמועד האחרון שנקבע להגשת ההצעות.
 - ב. דיוני הוועדות ייערכו אך ורק במשהב"ט ולא יוצא כל חומר מתחומי המשרד, אלא בתיאום מראש ובאישור אגף ביטחון במשהב"ט.
6. עם פתיחת ישיבת הוועדה, תפתחנה הצעות המכרזים הדיגיטליות והוועדה תתייחס לכל אחת בנפרד.
7. במקרים מיוחדים ולפי החלטת יו"ר ועדת המכרזים, תהיה הוועדה רשאית להפסיק ישיבתה בטרם סיימה לדון בכל המכרזים שהיו אמורים להיות מועלים להחלטתה במהלך אותה ישיבה. בכל מקרה אין להותיר מכרז שנפתח ללא החלטה.
8. הוועדה תנהל רישום בו יציגו הפרטים כלהלן:
 - א. מספר המכרזים בהם דנה הוועדה בתאריך הנדון.
 - ב. מספר המכרזים שהדיון בהם נדחה.
 - ג. לכל מכרז שהדיון בו נדחה - מספר ההצעות שנתקבלו.
 - ד. סיבת דחיית הדיון.

ועדות מכרזים ו-ועדות פטור ממכרז		הוראת משרד הביטחון מס' 40.021
בלמ"ס		סיווג
התקשרויות ומכרזים		אשכול
רכישות		פרק
מנה"ר, היועמ"ש למעהב"ט		אחריות מטה
כ"ד בשבט תשפ"ג	15.02.2023	תאריך עדכון אחרון
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון		ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל

9. בזמן פתיחת ההצעות ימלא מרכז הוועדה, לפי הכתבה של היו"ר, את העמודות המתאימות בטופס "השוואת מחירים בבל"מ", דהיינו, מספר סודר, שם המציע, סכום ההצעה כפי שצוין ע"י המציע. חברי הוועדה יחתמו ע"ג הטופס או באמצעות המחשב, במקום המיועד לכך
10. נתוני הצעות הספקים יוזנו במערכת המחשב.
11. ועדת המכרזים, באמצעות המערכת הממוחשבת תוודא כי:
- הספק הזוכה רשום בקובץ הספקים כמאושר להתקשרות ושהינו מוסדר מס.
 - רמת אבטחת האיכות של הספק תואמת את רמת אבטחת האיכות שהוגדרה לפריט בדרישה.
12. למערכת המחשב יוזנו הנתונים הבאים: שמות חברי ועדת המכרזים, מספר המכרז, מועד הדיון ורישום החלטת הוועדה.
13. לאחר פתיחת ההצעות ורישומן, תוודא הוועדה קיום הרשום מטה, על מנת לקבוע אם ההצעה הוגשה בהתאם לנדרש:
- צורפו אליה כל המסמכים הדרושים.
 - הטפסים מולאו כנדרש.
 - כל פרטי ההצעה ברורים.
 - ההצעה עומדת בתנאי הסף של המכרז.
 - שולם עבור ההשתתפות במכרז, כמפורט בנספח 190 הכלול במסגרת הנספחים הכלליים לבל"מ המצויים באתר הסחר האלקטרוני של משהב"ט באינטרנט. ספקים אשר שילמו אך להצעתם לא צורף שובר התשלום, יוכלו להמציא אישור על התשלום תוך 24 שעות מההודעה שתימסר להם על כך על ידי מרכז ועדת המכרזים. הצעתם תשתתף במכרז בתנאי שהתשלום כאמור בוצע לפני המועד האחרון להגשת ההצעות למכרז.
- ו. באשר להיות הספק מוסדר מס, תפעל הוועדה לפי הכללים שבהמ"ב [43.34](#).
14. **סמכויות הוועדה**
- יו"ר הוועדה רשאי, אם ימצא זאת לנחוץ, להורות על בדיקה של חלק מההצעות או של כולן על ידי מרכז הוועדה שהינו נציג הגוף הרוכש ו/או על אחד מחבריה. במקרה זה, יערוך מרכז הוועדה את הבדיקה מחוץ לדיון הוועדה ויוכל להיעזר לצורך כך במומחים.
 - הוועדה רשאית להטיל על אחד מחבריה או על מרכז הוועדה, לפנות למציע לשם בירור פרט מפרטי ההצעה, כאשר אחד הטפסים לא מולא כנדרש או כאשר סכום כלשהו נראה לוועדה כשיבוש בהקלדה וכד'. הוועדה תחליט על פניה למציע לבירור כנ"ל, רק אם תהיה משוכנעת שהליקוי או השיבוש בהצעה נעשה בתום לב.
 - נתגלתה בהצעה טעות סופר או טעות בחישוב, שקיימת אפשרות אחת בלבד לתקנה, תתוקן הטעות בידי יושב ראש ועדת המכרזים, התיקון ירשם בפרוטוקול והודעה עליו תימסר למציע. (כמפורט בתקנה 17 (ד)).
 - הוועדה תציין בפרוטוקול את פרטי התיקון והנימוקים להחלטתה בקשר לכך.

ועדות מכרזים ו-ועדות פטור ממכרז		הוראת משרד הביטחון מס' 40.021
בלמ"ס	סיווג	
התקשרויות ומכרזים	אשכול	
רכישות	פרק	
מנה"ר, היועמ"ש למעהב"ט	אחריות מטה	
כ"ד בשבט תשפ"ג	תאריך עדכון אחרון	15.02.2023
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון	ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל	

15. בכל מקרה בו הוטל על מרכז הוועדה ו/או אחד מחבריה לערוך בדיקה או בירור כאמור בסעיף 14 לעיל, יוגש לשיבת הוועדה הבאה פרוטוקול מפורט אשר יבדק ע"י מליאת הוועדה ויאושר על ידה.
16. לאחר עריכת הבדיקה והבירורים, ימלא מרכז הוועדה את העמודות המתאימות בטופס "השוואת מחירים בבל"מ" וחברי הוועדה יחתמו במקום המיועד לכך. האחריות למילוי עמודות אלה היא בכל מקרה של הוועדה כולה, גם כאשר הביקורת או הבירורים נעשו ע"י מרכז הוועדה ו/או אחד מחבריה בלבד. במקרה זה יצורפו פרוטוקול הביקורת והבירורים כנספחים לטופס.

פסילת הצעות

17. ועדת המכרזים תפסול הצעה בכל אחד מהמקרים הבאים: (מפורטים בתקנה 17(ב), (ה) ו-(ו)):
- א. הצעות אשר לא הוגשו לתיבת המכרזים (לרבות תיבת המכרזים האלקטרונית) עד המועד שנקבע כמועד האחרון להגשתן.
- ב. הצעות שלדעת הוועדה מבוססות על הנחות בלתי נכונות או שהמחירים שצינו בהן אינם סבירים בהתחשב באומדן או שיש בהן שגיאות שנעשו במתכוון כדי להטעותה, זולת אם החליטה אחרת מטעמים שירשמו.
- ג. הצעות שהוגשו שלא בהתאם להצעה המבוקשת במסמכי המכרז (הבל"מ), או שצורפה להן הסתייגות עקרונית או שינוי יסודי של תנאי המכרז.
18. ובנוסף לאמור בסעיף 17 לעיל:
- א. לא תשתתף במכרז הצעה שאינה עומדת באחד מהתנאים המוקדמים להשתתפות במכרז, לרבות אם במעמד פתיחת ההצעות הספק הנו במעמד של ספק מושעה או של ספק שהוצא מרשימת הספקים. לגבי ספק שנמצא שאינו מוסדר מס, תפעל הוועדה כמפורט בהמ"ב [43.34](#).
- ב. לא יקבע מציע כספק זוכה אם התברר שקיים לגביו מידע המונע התקשרות עמו מטעמים ביטחוניים, פשיטת רגל, כינוס נכסים, פירוק, חשד סביר לביצוע עבירה פלילית וכד', וזאת לאחר התייעצות עם היועמ"ש למעהב"ט.
- ג. כמו כן, תוכל הוועדה לפסול הצעה שתימצא שאינה עונה לתנאי המכרז מסיבות נוספות שלא פורטו לעיל, אם נתקבלה חוות דעת משפטית הקובעת שיש מקום לפסילת ההצעה.

קבלת החלטות ע"י הוועדה

19. הוועדה תפעל בהחלטתה לפי הכללים הבאים (הכללים המחייבים מפורטים במלואם בתקנות 17 (ז) (ח) (ט) (י) (יא) (יב)):
- א. ועדת מכרזים רשאית, מטעמים שירשמו, לברר עם מציע פרטים בהצעתו וכן פרטים אחרים הדרושים לה לצורך קבלת החלטתה; פרטי הבירור יירשמו בפרוטוקול.
- ב. ועדת המכרזים רשאית, מנימוקים מיוחדים שירשמו, להחליט על בחירת הצעה גם אם היתה זו הצעה יחידה שהוגשה או שנותרה יחידה לדיון בפניה; במכרז סגור טעונה החלטת ועדת המכרזים אישור של ראש האגף הנוגע לגבי עסקה שסכומה אינו עולה על הסכום הנקוב בהמ"ב [49.04](#) שורה 69.ב' או אישור של המנכ"ל לגבי עסקה שסכומה עולה על הסכום הנקוב בהמ"ב [49.04](#) שורה 69.א'.
- ג. ועדת המכרזים רשאית אף להחליט על בחירת מספר הצעות מתאימות תוך פיצול ההתקשרות בין מציעיהן לפי עקרונות הפיצול המפורטים להלן, או על התקשרות על חלק מהעסקה נושא המכרז,

ועדות מכרזים ו-ועדות פטור ממכרז		הוראת משרד הביטחון מס' 40.021
בלמ"ס	סיווג	
התקשרויות ומכרזים	אשכול	
רכישות	פרק	
מנה"ר, היועמ"ש למעהב"ט	אחריות מטה	
כ"ד בשבט תשפ"ג	תאריך עדכון אחרון	15.02.2023
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון	ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל	

ובלבד שנמסר על אפשרות הפיצול או ההתקשרות החלקית, כאמור, במסמכי המכרז וניתנה למשתתפים בו האפשרות להגיש גם הצעה חלקית. אלה עקרונות הפיצול:

(1) פיצול לפי פריטים, כאשר העסקה שלגביה נערך המכרז, כוללת יותר מאשר פריט אחד של טובין, מקרקעין, עבודה או שירותים; הוחלט על פיצול, ייבחר המציע הזוכה לגבי כל אחד מהפריטים כאילו נערך מכרז נפרד לכל פריט ופריט;

(2) פיצול לפי כמויות של פריט אחד של טובין, מקרקעין, עבודה או שירותים, כאשר עורך המכרז רשאי להתנות שלא תתקבלנה הצעות לכמות קטנה מהכמות שיקבע; הוחלט על פיצול, תיעשה התקשרות עם המציע שהצעתו נבחרה כהצעה המתאימה ביותר על כל הכמות שהציע או שיש ביכולתו לספק או לבצע; נותרה כמות נוספת, תיעשה התקשרות גם עם המציע שהצעתו תיבחר כהצעה השנייה המתאימה, עד לכמות שהציע או שיש ביכולתו לספק או לבצע, וכן הלאה עד להשלמת ההתקשרות על כל הכמות שבמכרז;

(3) פיצול לפי אזורים; הוחלט על פיצול, ייבחר המציע הזוכה לגבי כל אחד מהאזורים כאילו נערך מכרז נפרד לכל אזור ואזור.

ד. דיוני ועדת המכרזים יתקיימו בהשתתפות של לפחות רוב חברי הוועדה, כולל היושב ראש. החלטותיה תתקבלנה ברוב קולות חברי הוועדה הנוכחים, תהיינה מנומקות ותירשמנה בפרוטוקול שייחתם בידי חברי הוועדה; אם בהצבעה יהיו קולות שווים - יכריע יושב ראש הוועדה. ואולם חוות דעת היועמ"ש למעהב"ט או של נציגו, שניתנה לוועדת המכרזים, תכריע בעניינים משפטיים.

20. בנוסף לכך, תוודא הוועדה צירוף המסמכים הבאים להצעות המחיר במכרזים:

א. באשר להיות הספק מוסדר מס, תפעל הוועדה לפי הכללים שבהמ"ב [43.34](#) פרק א'.

ב. באשר להעסקת עובדים זרים ושכר מינימום תפעל הוועדה לפי הכללים הבאים:

(1) נוסח הצהרה בנושא, בהתאם להמ"ב [43.34](#), מופיע בנספח מס' 176 במסגרת התנאים הכלליים לבל"מ המופיעים באתר הסחר האלקטרוני של משהב"ט באינטרנט. הצהרה זו הינה תנאי חובה לכל המשתתפים במכרז.

(2) ועדת המכרזים תבדוק את תקיפות הצהרתו של הספק שהצעתו הייתה הטובה ביותר ובהתאם לכך תקבע ותאשר את הזוכה במכרז.

(3) נמצא שעל פי ההצהרה/תצהיר אסור להוציא לו הזמנה או לערוך הסכם מחירים, תבחר הוועדה ספק מתוך הספקים הנוספים שהשתתפו במכרז ועומדים בכל תנאיו.

21. במקרים בהם קיבל הגוף הדורש או הגוף הרוכש מידע מספק טרום תהליך הרכש, תוודא הוועדה כי נשמרה הזדמנות שווה בין הספקים.

22. ועדת המכרזים תבחר את ההצעה/ות הטובה/ות ביותר, בהתאם ל"טבלת ביקורת והשוואה".

23. המשרד שומר לעצמו את הזכות, במקרים של שוויון בין הצעות המחיר (במכרז רגיל) או תוצאה משוקללת זהה (במכרז מיוחד) וכאשר אין מציע שזכאי לזכות במכרז מהיותו עסק בשליטת אישה, בהתאם לחוק חובת המכרזים, תשנ"ב-1992, לאפשר למציעים להגיש הצעות מחיר חדשות לצורך קביעת הזוכה במכרז.

24. בפרוטוקול החלטת הוועדה יש לציין את נימוקי ההחלטה לגבי ההצעות שזכו במכרז.

ועדות מכרזים ו-ועדות פטור ממכרז		הוראת משרד הביטחון מס' 40.021
בלמ"ס	סיווג	
התקשרויות ומכרזים	אשכול	
רכישות	פרק	
מנה"ר, היועמ"ש למע"ב"ט	אחריות מטה	
כ"ד בשבט תשפ"ג	תאריך עדכון אחרון	15.02.2023
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון	ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל	

25. בדקה הוועדה את ההצעות והחליטה סופית על ההצעה שזכתה במכרז, תבקש מהגוף הרוכש, לבדוק עמידת הצעת הספק במפרט הטכני. עמדה הצעת הספק במפרט, יוכל הגוף הרוכש להפיץ את תוצאות המכרז ולהמשיך בטיפול בהתקשרות. לא עמדה הצעת הספק בתנאי המפרט, יחזור הגוף הרוכש אל ועדת המכרזים וימליץ בפניה לבטל את הזכייה ולהכריז על ההצעה הטובה הבאה בתור כזוכה בכפוף לבדיקת ההצעה אל מול המפרט הטכני כאמור לעיל.

26. הגוף הרוכש יפיק הודעה לכל הספקים שהשתתפו במכרז בציון שם הספק הזוכה ומחיר הזכייה.

27. בדיקת עמידה בתנאי הסף במכרז תיעשה כלהלן:

א. ההחלטה שההצעה עמדה בתנאי הסף חייבת להיות של הוועדה עצמה (ולא של גורמים בגוף הרוכש או בגוף הדורש).

ב. במעמד פתיחת ההצעות והדיון בהן בוועדת המכרזים, תבדוק הוועדה את העמידה בתנאי הסף.

ג. בסמכות הוועדה לפסול הצעת ספק שאינו עומד בסיווג הביטחוני הנדרש במכרז.

ד. אם לא ניתן בידי הוועדה לקבוע ולהחליט על העמידה של הצעת הספק בתנאי הסף, תדרג הוועדה את הצעות המחיר, ולפי החלטתה היא רשאית להשתמש בגוף הרוכש/דורש לקבלת חוות דעת לגבי העמידה בתנאי הסף שהוגדרו בבל"מ. מזכירות הוועדה תזין למחשב החלטה "הועבר להתייחסות הגוף הרוכש/הגוף הדורש".

ה. הגוף הרוכש יעביר אל הוועדה את חוות הדעת והמלצתו במסמך מנומק חתום ע"י ראש המערכה שאחראי על המכרז. מסמך ההנמקה יתויק בתיק הרכש.

ו. לאחר בדיקת תנאי הסף וקבלת חוות הדעת כאמור, תקיים הוועדה דיון נוסף לקביעת הזוכה. החלטת הוועדה תרשם ידנית בטבלת ההשוואה בציון הסבר מנומק לקביעת הזוכה. ההנמקה תוזרם למחשב.

ז. החליטה הוועדה שלא לקבוע ספק זוכה, תרשום במחשב את החלטתה בצרוף נימוק.

28. לאחר בדיקת כל ההצעות וביורור יתר הפרטים הנדרשים, תיתן ועדת המכרזים את החלטתה בכפוף לכללים הבאים (מפורטים בתקנות 17(ח), (יא):

א. הוועדה רשאית להחליט, מטעמים שיירשמו, שלא לבחור כל הצעה שהיא, והכל במטרה להבטיח את מרב היתרונות לעורך המכרז; חרגו כל ההצעות שהוגשו ביותר מ-25% מהאומדן, לא תבחר ועדת המכרזים, דרך כלל, בהצעה כלשהי ויחולו הוראות תקנה משנה (יא), זולת אם החליטה הוועדה אחרת, מטעמים שיירשמו.

ב. לא הוגשה למכרז כל הצעה או נדונה הצעה יחידה ו-ועדת המכרזים לא בחרה בה או לא בחרה בהצעה כלשהי, יחולו הוראות אלה:

(1) במכרז סגור, כאשר ועדת המכרזים לא שוכנעה שההתקשרות בעסקה נושא המכרז נדרשת בדחיפות או סברה שעריכת מכרז נוסף תביא תועלת, ייערך מכרז נוסף ואם גם בו לא ייבחר זוכה, תהיה ועדת המכרזים רשאית לפטור מהחובה לעריכת מכרז נוסף;

(2) במכרז סגור, כאשר ועדת המכרזים שוכנעה שההתקשרות בעסקה נושא המכרז נדרשת בדחיפות או סברה שעריכת מכרז נוסף לא תביא תועלת, תהיה ועדת המכרזים רשאית לפטור מהחובה לערוך מכרז חוזר;

(3) במכרז פומבי תהיה ועדת המכרזים רשאית לפטור מהחובה לעריכת מכרז חוזר.

ועדות מכרזים ו-ועדות פטור ממכרז		הוראת משרד הביטחון מס' 40.021
בלמ"ס	סיווג	
התקשרויות ומכרזים	אשכול	
רכישות	פרק	
מנה"ר, היועמ"ש למעהב"ט	אחריות מטה	
כ"ד בשבט תשפ"ג	תאריך עדכון אחרון	15.02.2023
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון	ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל	

החליטה ועדת המכרזים לפטור מעריכת מכרז לפי הוראות תקנה זו, יהיו לה הסמכויות של ועדה לפטור ממכרז לפי תקנה 8(ז).

29. אם בעל ההצעה הזולה ביותר חזר בו מהצעתו אחרי שנתקבלה, יודיע על כך הגוף הרוכש לוועדת המכרזים. במקרים אלה, תכריז ועדת המכרזים על הצעת ספק אחר כזוכה. נגד בעל ההצעה שחזר בו מהצעתו יינקטו צעדים למימוש התחייבותו בהתאם לחוק (ערבות, תביעת פיצויים), ע"י העברת הנושא לטיפול היועמ"ש למעהב"ט, והבאת המקרה לידיעת ר' היח' לשילוב ובקרת ספקים במנה"ר.

ביטול מכרז

30. ביטול מכרז לפני המועד האחרון להגשת הצעות מחיר, הינו באחריות עורך המכרז.
31. בסמכות ועדת המכרזים המשרדית לדון בביטול מכרז, רק לאחר שעבר המועד האחרון להגשת ההצעות למכרז, ואז תוכל הוועדה להחליט על ביטול מכרז, במקרים הבאים:
- אם הוגשה הצעה אחת בלבד. ראה תקנה 17 (ט) לתקנות חוק המכרזים.
 - אם כל ההצעות שהוגשו היו גבוהות מעל האומדן המוקדם בצורה בלתי סבירה. ראה תקנה 17 (ח) וגם תקנה 17 (יא).
 - מקרה בו נמצא שתנאי המכרז הנם בלתי ברורים ולא ניתן להציע הצעה מפורטת על פיהם או לקבוע מיהו הזוכה. הוועדה תפרט את הנמקותיה לביטול. יצוין שהצעה פסולה של מציע או פגם הקשור במציעים בלבד, אינו מהווה סיבה לביטול מכרז.

ביטול זכייה במכרז לאחר שנבחר זוכה ונמסרה לו הודעה או לאחר שכבר נוצרה התקשרות

32. ספק שזכה במכרז וחזר בו מהצעתו:
- א. מקרים בהם הודיע הספק שזכה במכרז, על אי יכולתו לספק את המוצר/שרות, מכל סיבה שהיא, יטופלו כלהלן:
 - 1) הודיע הספק הזוכה על אי יכולתו, וטרם הוצאה לו הזמנה, יודיע על כך ר' המערכה הנוגעת לוועדת המכרזים וזו תציע את ההזמנה לספק שהצעתו היא השניה הטובה ביותר במכרז שקויים.
 - 2) הודיע הספק הזוכה על אי-יכולתו, לאחר שהוצאה לו הזמנה - תבוטל ההזמנה. אם במועד זה תהיה תקפה עדיין הצעתו של הספק שהצעתו הייתה השניה הטובה ביותר, יפעל ר' המערכה כאמור בסעיף 1) לעיל. לא הייתה תקפה ההצעה - יבוטל המכרז ויערך מכרז חדש.
 - 3) אם הספק הזוכה חזר בו מהצעתו לאחר שנתקבלה, (משנה את אחד הרכיבים בהצעת המחיר שהוצעה על-ידו, לרבות תוכלה, מחיר מועדי אספקה), יודיע על כך ר' המערכה לוועדת המכרזים הנוגעת. במקרים כאלה תימסר ההזמנה בד"כ לספק הזוכה השני, בכפוף להיות הצעתו בתוקף, אלא אם כן, תחליט הוועדה אחרת ותנמק החלטתה בכתב, ואילו נגד הספק שחזר בו מהצעתו יינקטו צעדים למימוש התחייבותו בהתאם לחוק (ערבות, תביעת פיצויים) ולתנאים הכלליים/חוזה. הפעילות בנושא תבוצע בהתייעצות עם היועמ"ש למעהב"ט ואכ"ס.
 - ב. אם קיים חשש שהצעת הספק הזוכה מבוססת על טעות, או קיים חשש שהספק הזוכה אינו יכול לעמוד בהצעתו, רשאית הוועדה לבדוק סבירות המחיר. הוועדה לא תנהל משא ומתן לגבי המחיר. חזר בו הספק הזוכה עקב טעות בתום לב מצדו ומבקש להעלות את המחיר שהוצע על ידו, תימסר ההזמנה לספק הזוכה השני, גם אם הצעתו של הספק הראשון נשארת הזולה ביותר, אלא אם כן

ועדות מכרזים ו-ועדות פטור ממכרז		הוראת משרד הביטחון מס' 40.021
בלמ"ס		סיווג
התקשרויות ומכרזים		אשכול
רכישות		פרק
מנה"ר, היועמ"ש למעבה"ט		אחריות מטה
כ"ד בשבט תשפ"ג	15.02.2023	תאריך עדכון אחרון
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון		ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל

תחליט הוועדה אחרת, לאחר התייעצות עם היועמ"ש למעבה"ט וכל עוד הצעת הספק הזוכה השני בתוקף.

ג. החליטה הוועדה על ביטול מכרז סגור ופתיחת מכרז פומבי במקומו, יש להודיע לספקים שנטלו חלק במכרז על ביטול המכרז.

ד. במקרה שבו הסיבה שהמשרד מעוניין לבטל את ההתקשרות עם הספק הזוכה, הינה בשל פגם שנפל בהליכי המכרז (פגם במסמכי המכרז או בהחלטות ועדת המכרזים, גם אם המשרד גילה את הפגם לאחר שנוצרה כבר התקשרות עם הזוכה), הסמכות להחליט על ביטול החלטת הזכייה ומעבר להצעה הבאה בתור או לחלופין להחליט על ביטול החלטת הזכייה וביטול המכרז כולו, נתונה בידי ועדת המכרזים, בהתאם לשיקול דעתה ולסמכויותיה על-פי דין.

ה. במקרה המתואר בסעיף ד' לעיל ובטרם החלטת הוועדה על ההצעה הבאה בתור, על ועדת המכרזים לוודא כי ההצעה הבאה בתור עומדת בכל תנאי המכרז, בתוקף וזכאית לזכות במכרז במקום ההצעה הזוכה הקודמת. הודעה על החלטת ועדת המכרזים צריכה לצאת בהתאם.

ו. על בסיס החלטת ועדת המכרזים על ביטול החלטת הזכייה, תבוטל בהמשך ההתקשרות על-ידי הגוף הרוכש, בכפוף להרשאות החתימה במשרד ובהתאם לכללים המפורטים בהמ"ב [40.030](#) פרק ו'.א'. הדן בנושא ביטול התקשרות של הזמנה, הסכם או חוזה.

ניהול פרוטוקולים של דיוני הוועדה

33. הוועדה תנהל פרוטוקול של דיוניה, במטרה לאפשר שחזור מהלך הדיון והנימוקים להחלטותיה. במקרה שנעשה ניתוח כללי של הצעות, יש לצרפו לטופס ביקורת והשוואה.

ועדות מכרזים ו-ועדות פטור ממכרז		הוראת משרד הביטחון מס' 40.021
בלמ"ס		סיווג
התקשרויות ומכרזים		אשכול
רכישות		פרק
מנה"ר, היועמ"ש למעהב"ט		אחריות מטה
כ"ד בשבט תשפ"ג	15.02.2023	תאריך עדכון אחרון
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון		ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל

פרק ב' - ועדת מכרזים למכרזים מיוחדים

1. באגפים הרוכשים במשרד, תופעלנה לפי היקף ההתקשרות ועדות ברמה אגפית או חטיבתית. יו"ר הוועדות ימונו על ידי המנכ"ל וחברי הוועדות ימונו על ידי ר' האגף הנוגע, כפי שיפורט להלן. כאשר הרכב הוועדה מפורט בהוראה ייעודית, ההרכב בהוראה הייעודית קובע.

הרכב הוועדות וסמכויותיהן

ועדה	אגפית	חטיבתית
אגפי הפעולה	כל אגף או יחידה במשרד בהם נערכים מכרזים מיוחדים	מנה"ר, אמון, אגף ההנדסה והבינוי
יו"ר הוועדה	ר' האגף	ר' החטיבה או בעל תפקיד מקביל לפחות. באגף הנדסה והבינוי סגן ר' האגף, במנה"ר ס' ר' האגף ביחידת הסגן הרלוונטית
מרכז הוועדה	ר' המערכה הרוכשת	נציג המערכה הרוכשת
חברי הוועדה	<ul style="list-style-type: none"> חשב המשרד ור' אכ"ס או נציגו (ברמת ר' מערכה לפחות) כלכלן (באגפים בהם קיימת יחידה כלכלית) נציג ציבור נציג היועמ"ש למעהב"ט, חט' תביעות וביטוח (משפטן ברמת ר' מערכה) - כאשר מדובר ברכש שרותי שמאים וחוקרים נציג אגף שיקום נכים - כאשר מדובר באישור חוקרים עבור אגף שיקום נכים 	<ul style="list-style-type: none"> חשב המשרד ור' אכ"ס או נציגו ברמת ר' מערכה כלכלן (באגפים בהם קיימת יחידה כלכלית) נציג ציבור נציג היועמ"ש למעהב"ט, חט' תביעות וביטוח (משפטן ברמת ר' מערכה) - כאשר מדובר ברכש שרותי שמאים וחוקרים נציג אגף שיקום נכים - כאשר מדובר באישור חוקרים עבור אגף שיקום נכים
משקיף	נציג הגוף הדורש	נציג הגוף הדורש
משקיפים לפי שיקול דעת יו"ר הוועדה	נציג יחידת הבקרה של האגף	נציג יחידת הבקרה של האגף

ועדות מכרזים ו-ועדות פטור ממכרז		הוראת משרד הביטחון מס' 40.021
בלמ"ס		סיווג
התקשרויות ומכרזים		אשכול
רכישות		פרק
מנה"ר, היועמ"ש למעהב"ט		אחריות מטה
כ"ד בשבט תשפ"ג	15.02.2023	תאריך עדכון אחרון
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון		ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל

סמכויות הוועדה	דיון בכל המקרים של מכרזים מיוחדים שערכם הכספי מעבר לסמכות ההרשאה של ר' האגף הנוגע כמפורט בהמ"ב <u>49.01</u> , או מתחת לסמכות זו באגפים בהם לא מתקיימת ועדה חטיבתית	דיון בכל המקרים של מכרזים מיוחדים שערכם הכספי במסגרת ההרשאה של ר' האגף הנוגע כמפורט בהמ"ב <u>49.01</u> .

2. ישיבת הוועדה תהיה חוקית אם ישתתפו בדיון מעל 50% מהחברים וביניהם יו"ר הוועדה.
3. החלטות הוועדה יתקבלו ברוב קולות. במקרה של קולות שווים יכריע היושב הראש.
4. לגבי מכרז מיוחד לנושא עבורו הוקם מטה תכנית (עפ"י המ"ב 20.04):
 - א. יושב ראש ועדת
 - ב. המכרזים יתמנה בידי המנכ"ל.
 - ג. חברי הוועדה יהיו: החברים במטה התוכנית שהם עובדי משהב"ט, שיכללו את נציג אכ"ס והיועמ"ש למעהב"ט, נציג ציבור וכן חברים אחרים לפי קביעת המנכ"ל.
5. ר' האגף רשאי לקבוע כי ועדה חטיבתית אחת תשמש עבור מספר חטיבות באותו אגף.
6. ר' האגף הנוגע יוכל להורות, בעסקה מסוימת, על טיפולה בוועדה ברמה גבוהה יותר, אולם לא יוכל לאשר דיון בוועדה נמוכה יותר.
7. היה הסכום המוצע במכרז, לאחר פתיחת ההצעות, גבוה עד 10% מסמכות הוועדה ברמת חטיבה, תמשיך הוועדה בבחירת הספק. היה הסכום גבוה מ- 10% - תעביר את הבחירה לוועדה ברמת אגף.

ניהול עבודת הוועדה ובחירת הצעות למשא ומתן

ועדת המכרזים - כללי עבודה

8. עבודת הוועדה תיעשה כלהלן:
 - א. הצעות הספקים במכרז מיוחד תוגשנה במעטפות נפרדות לכל פרק (טכני, ניהולי, כלכלי ועוד).
 - ב. הוועדה תפתח את ההצעות על פי הסדר שנקבע בבל"מ, כאשר ההצעה הכלכלית תיפתח אחרונה לאחר בדיקות ושקלול ההצעות הטכניות/ניהוליות. מעטפות שמועד פתיחתן בוועדות טרם הגיע תועברנה למשמרת אצל היחידה לבקרת הרכש באגף.
 - ג. פתיחת ההצעות, ניהול המכרז, השתתפות נציג ציבור ורישום הפרוטוקולים, ייעשו לפי הכללים שבתקנות 15, 16, 17, לתקנות חובת מכרזים כאמור בהמ"ב 44.10 והכללים שבפרק א' להוראה זו, המתייחסים למכרז רגיל.
 - ד. הוועדה רשאית להיעזר בעבודתה בצוותים: טכני, ניהולי וכלכלי מהגוף הרוכש ומהגוף הדורש וביועצים. הצוותים יפעלו באופן ממודר זה מזה, בניהול ובאחריות כוללת של הגוף הרוכש, אשר אחראי לחזור אל הוועדה עם תוצאות הבדיקה והניקוד. כל החלטות שתתקבלנה תיעשנה ע"י הוועדה ועפ"י סמכותה.
 - ה. ועדת המכרזים תבצע רישום של החומר המועבר לגופים הטכניים ו/או גופים אחרים במשרד ו/או בצבא.

ועדות מכרזים ו-ועדות פטור ממכר		הוראת משרד הביטחון מס' 40.021
בלמ"ס		סיווג
התקשרויות ומכרזים		אשכול
רכישות		פרק
מנה"ר, היועמ"ש למעהב"ט		אחריות מטה
כ"ד בשבט תשפ"ג	15.02.2023	תאריך עדכון אחרון
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון		ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל

1. בחירת ההצעות למשא ומתן תיעשה על ידי ועדת המכרזים. הוועדה תיעזר בכללי העזר המנחים בהמ"ב [40.022](#), פרק ג' ובנספחיו.
2. הוועדה תבדוק את ההצעות ותקבע ניקוד מתאים לכל הצעה לפי כללי הניקוד שנקבעו מראש לפרמטרים ולמשקלם בבל"מ.
3. תוכן הצעות הספקים יישמר בסודיות מוחלטת. חברי הוועדה יחתמו על הצהרה לשמירת סודיות.
4. הוועדה תהיה רשאית לקבל גם הצעה שהתגלו בה פגמים טכניים, פגם בתחום החתימות או מקרים דומים, וזאת לאחר התייעצות עם היועמ"ש למעהב"ט.
5. מותר להודיע לספק, שהצעתו אינה עונה או עונה לדרישות המפרט הטכני, אך אין לרמוז על פיתרון טכני שהוצע ע"י מתחרהו בהגשת הצעות. מותר גם להודיע לספק שהצעתו יקרה - במעט או בהרבה - אך בשום אופן אין למסור את המחירים שהגישו הספקים המתחרים.
6. בבל"מים שהסכום הכספי שלהם עולה על 1 מיליון דולר או שווה ערך בש"ח, תיבדק ההצעה של הספק על ידי ועדת המכרזים באמצעות צוותי מישנה. צוות שיבדוק את החלק הטכני, צוות שיבדוק את החלק הכלכלי וצוות לחלק המנהלי. בבל"מים אלה הספק יידרש להגיש את הצעתו במסמכים נפרדים בהתאם לכך.
7. בבל"מים בסכום הקטן מ-1 מיליון דולר או שווה ערך בש"ח, ניתן על פי קביעת ראש האגף, שההצעות תיבדקנה על ידי שני צוותים במקום שלושה, בהם צוות טכני וצוות כלכלי ומנהלי. במקרה זה תינתן לכך הנחיה מיוחדת להכנת הבל"מ. בבל"מ שנמסר לספק יצוין שיגיש הצעתו בשני מסמכים נפרדים כאמור.
8. בנושאים מורכבים שביצועם מחייב הגשת הצעה משותפת ע"י מספר ספקים מתחומים טכנולוגיים שונים, ניתן להקים מספר צוותי מישנה לבדיקת החלקים הטכניים, כאשר כל צוות אחראי לתחום טכנולוגי אחד. בעסקאות כאלה יש להנחות בבל"מ כי ההצעות הטכניות תוגשנה בנפרד לכל תחום טכנולוגי.

עבודת הצוותים - כללי

9. עבודת הצוותים תיעשה כלהלן:
 - א. הצוות שבדק את החלק הניהולי יהיה בראשותו של נציג הגוף הרוכש ובאחריותו. במידת הצורך יוכל לשתף גם נציגים של הגוף הדורש.
 - ב. לכל תחום שנבחן, כלכלי, טכני, ניהולי, יוגש על ידי הצוות מסמך להצדקת המלצתו. הצדקת ההמלצות תכלול חוות דעת מנומקת המתייחסת לסבירות ולסיכונים. חוות דעת זאת תינתן ותתואם לכל מקרה לגופו. באותם מקרים בהם הצוות מאתר מרכיבי סיכון אשר אינם באים לכלל ביטוי בפרמטרים המשמשים לשקלול הציון הכולל, יציינו זאת בפני מקבלי ההחלטות במכרז, תוך ציון מיטב ההערכה הכספית. בפרויקטים בהם רמת הסיכון בינונית או גבוהה, על פי החלטת ועדת המכרזים יפנו גם אל גורם חיצוני מהגורמים המיוצגים בצוות הבודק לקבלת חוות דעת נוספת.
 - ג. הטיפול בהצעה הכלכלית כאשר נפסלת ההצעה הטכנית הינו כלהלן:
 - 1) הוגשו ההצעות הטכנית והניהולית בנפרד מההצעה הכלכלית ונמצאה ההצעה הטכנית/הניהולית פסולה, יש להחזיר לספק את ההצעה הכלכלית ללא פתיחת ההצעה.

ועדות מכרזים ו-ועדות פטור ממכרז		הוראת משרד הביטחון מס' 40.021
בלמ"ס		סיווג
התקשרויות ומכרזים		אשכול
רכישות		פרק
מנה"ר, היועמ"ש למעהב"ט		אחריות מטה
כ"ד בשבט תשפ"ג	15.02.2023	תאריך עדכון אחרון
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון		ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל

2) כדי לבצע את האמור בסעיף 1) לעיל, תועברנה המעטפות הכלכליות לידי ר' יחידת הבקרה של האגף או נציגו בוועדת המכרזים המיוחדים, על מנת לזהות את המציעים במטרה להחזיר להם את ההצעות הפסולות.

3) מעטפות שלא תפתחנה תוחזרנה למציעים שנפסלו בסמוך למועד פסילתן, בציון הסבר לסיבת הפסילה. הנימוקים לפסילה ירשמו בפרוטוקול ועדת המכרזים. היחידה תערוך רישום לגבי החזרת המעטפות.

העסקת שמאים/חוקרים

10. הוועדה תהיה מוסמכת לאשר העסקת שמאים/חוקרים לתקופה מצטברת של עד - 4 שנים (כולל אופציה לשנה חמישית). בחירת השמאים תיעשה עפ"י התהליכים המפורטים בהמ"ב [40.022](#) פרק ג'.

ניתוח סיכונים

11. חוות דעת המתייחסת לניתוח סיכונים תוגש על ידי קבוצת הרכש לוועדת המכרז המיוחד לגבי התקשרויות מהסוגים הבאים:

- בפרויקטים בהם מתבצע פיתוח מלא (FSD) ו/או יצור, להם קיים מטה תוכנית או מנהלת תוכנית (לפי המ"ב [20.02](#))
- בכל רכש של פיתוח ו/או יצור שהדרישה לביצועם מוערכת בהיקף הנקוב בהמ"ב [49.04](#) שורה 4.ב' ומעלה.
- האמור אינו חל על רכש מוצרים להם קיים מחיר שוק.
- האמור בסעיף זה חל לגבי כל שיטות ההתקשרות.

בדיקת ההצעות - קווים מנחים לקבלת הבהרות לגבי ההצעות

12. לעניין ההצעות הטכניות:

- ההחלטה לקיים תהליך של הבהרת ההצעות עם המציעים תתבסס על הקריטריונים הבאים:
 - קיום אי בהירות בהצעה אחת לפחות.
 - אי התאמה בין המפרט הטכני בבל"מ לבין ההצעה הטכנית של המגיש.
- לעניין ההצעות הכלכליות - ההחלטה לקיים תהליך של הבהרת ההצעות תתבסס על הקריטריונים הבאים:
 - אי התאמה בין הצעה כלכלית לבין הצעה טכנית.
 - קיום שונות גדולה במחירי ההצעות וחשש ששונות זו נעוצה באי הבנה.
 - אי התאמה בין הצעה כלכלית, אחת לפחות, לבין התנאים הכלכליים בבל"מ.

בדיקת ההצעות והגשת המלצות לוועדה

13. בדיקת ההצעות על ידי הצוותים והגשת המלצות לוועדה, ייעשו בשלבים ולפי כללי העבודה המפורטים להלן:

ועדות מכרזים ו-ועדות פטור ממכרז		הוראת משרד הביטחון מס' 40.021
בלמ"ס		סיווג
התקשרויות ומכרזים		אשכול
רכישות		פרק
מנה"ר, היועמ"ש למעהב"ט		אחריות מטה
כ"ד בשבט תשפ"ג	15.02.2023	תאריך עדכון אחרון
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון		ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל

- א. בכל שלב בו נפתחות מעטפות של הצעות ספקים, הן בתחילת המכרז והן במהלכו, יש לבדוק עמידה בתנאי סף ובתנאי סף התאמה.
- ב. לא עמד ספק בתנאי סף ו/או סף התאמה ומומלץ שלא לשתפו במכרז, תובא המלצת הצוות להחלטת ועדת מכרזים.
- ג. מודגש בזאת כי ועדת המכרזים רשאית להחליט על בחירת הספק הזוכה ללא ניהול משא ומתן, על סמך ההצעות המקוריות שהוגשו למכרז, ובלי שתינתן למציעים האפשרות להגיש הצעות נוספות.
- ד. ניהול משא ומתן כולל גם הבהרות של המשרד/הספקים אשר נובע מהן שינוי כלשהו בהצעה.
- ה. פניה אל הספק לבקשת הצעה למשא ומתן תעשה באישור של ועדת המכרזים.
- ו. לא עמד הספק בתנאי הסף ו/או סף התאמה ובמהלך בדיקת ההצעות במכרז הוחלט על שינוי הבל"מ, ישתתף גם ספק זה בהגשת הצעות חדשות, לאחר התייעצות של ועדת המכרזים עם היועמ"ש למעהב"ט.
- ז. הכללים לקביעת תנאי סף ו/או סף התאמה מפורטים בהמ"ב [40.022](#).

ניהול משא ומתן וקבלת הבהרות של המשרד/בעלי ההצעות

14. תהליך קבלת הבהרות להצעות/משא ומתן עם המציעים יבוצע כלהלן:
- א. לאחר קבלת אישור ועדת המכרזים לפנייה לקבלת הבהרות/ניהול משא ומתן, תמנה הוועדה צוות לניהול התהליך.
- ב. הצוות יהיה מורכב מ- 2 עובדים לפחות, כאשר אחד מהם כלכלן, לפי הרכב שיקבע ע"י ועדת המכרזים. בעסקות שמעל לסכום הנקוב בהמ"ב [49.04](#) שורה 72, יש לכלול בצוות גם נציג אכ"ס.
- ג. בעת קיום התהליך יש להביא לידיעת המציע על קיומו של מתחרה נוסף, אם יש כזה, מבלי לגלות את פרטיו.
- ד. בעת קיום התהליך יש להקפיד על העקרונות הבאים:
- (1) פרטי ההצעות יישמרו בסוד ואין לגלותם.
 - (2) ההבהרות תתייחסנה אך ורק להצעתו של המציע.
 - (3) אין להשתמש בפרטי הצעות של מציעים אחרים ו/או בהבהרות שניתנו ע"י מציעים אחרים על מנת לשפר הצעה של מציע פלוני.
 - (4) בעת המשא ומתן אין לשנות את המפרטים המקוריים.
 - (5) יש להקפיד לספק למציעים מידע אחיד על מנת שלא לפגוע בעקרון השוויון בין המציעים.
- ה. עורר אחד המציעים שאלה בעלת משמעות (בכתב או בע"פ) - יש לענות עליה בכתב, לפני מועד פתיחת ההצעות, ולשלוח את פרטי השאלה והתשובה לכל המציעים שהוזמנו להגיש הצעות. אין להביא לידיעת המציעים את שם המציע אשר עורר את השאלה. המשא ומתן ינוהל תוך הקפדה על מתן הזדמנות הוגנת לכל המציעים שעמם הוא מנוהל; תוכנו של המשא ומתן ירשם בפרוטוקול.
- ו. בסיום שלב ניהול המשא ומתן תינתן לספקים שעמם נוהל משא ומתן, אפשרות להגיש את הצעתם הסופית במועד שייקבע.

ועדות מכרזים ו-ועדות פטור ממכרז		הוראת משרד הביטחון מס' 40.021
בלמ"ס		סיווג
התקשרויות ומכרזים		אשכול
רכישות		פרק
מנה"ר, היועמ"ש למע"ב"ט		אחריות מטה
כ"ד בשבט תשפ"ג	15.02.2023	תאריך עדכון אחרון
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון		ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל

ז. לאחר הגשת ההצעות הסופיות, לא ינוהל עוד משא ומתן עם המציעים.

החלטת הוועדה ובחירת ההצעה הסופית

15. פתיחת ההצעות הסופיות והבחירה, יעשו על ידי הוועדה כלהלן וירשמו בפרוטוקול הוועדה:

- א. לצורך קביעת הזוכה - על סמך ההצעות הסופיות - תוכן טבלת השוואה, בה יינתן לכל מציע ניקוד מתאים לכל פרמטר, בהתאם למשקל הפרמטרים שנקבע מראש.
- ב. ועדת המכרזים תקבע את הניקוד הכולל ואת ההצעה הזוכה שניקודה הגבוהה ביותר.
- ג. נקבעו על ידי ועדת המכרזים מספר הצעות זהות, שתיים או יותר, כהצעות הטובות ביותר במכרז (להלן- ההצעות הזהות) תקבע הזכייה במכרז כלהלן:
 - 1) כאשר ההתקשרות ניתנת לפיצול, לפי מספר ההצעות הזהות, וכאשר משרד הביטחון מסכים שההתקשרות תפוצל בין בעלי ההצעות הזהות באופן שווה ובעלי ההצעות הזהות מסכימים להתקשרות חלקית, תינתן הזכייה במכרז לבעלי ההצעות הזהות בחלוקה שווה ביניהם.
 - 2) כאשר ההתקשרות בעקבות המכרז אינה ניתנת לפיצול או כאשר ההתקשרות ניתנת לפיצול, אולם המשרד או מי מבעלי ההצעות הזהות אינו מסכים לפיצול, תינתן הזכייה במכרז לאחד מבעלי ההצעות הזהות שלהצעתו ניתן הניקוד הגבוה ביותר באמת המידה שייקבע לה במסמכי המכרז המשקל הגבוה ביותר. אם לאמות המידה נקבעו משקולות זהים, ייקבע מראש, במסמכי המכרז, איזו אמת מידה היא הקובעת. היה ולא נקבע במסמכי המכרז איזו אמת מידה תהיה הקובעת במקרה וההצעות זהות, אזי הבחירה תיעשה על פי אמת המידה הכלכלית.
 - ד. לא ניתן לפצל את ההתקשרות, כאמור, יחולו הכללים הבאים:
 - 1) תיבחר ההצעה אשר ניתנה לה ההערכה הגבוהה ביותר באמת המידה שנקבע לה מראש המשקל הגבוה יותר.
 - 2) נקבעו מראש שתי אמות מידה או יותר במשקל זהה, תיבחר ההצעה אשר ניתנה לה הערכה הגבוהה ביותר באותה אמת מידה שנקבעה לכך כמובילה במסמכי המכרז.
 - 3) בפרוטוקול החלטות הוועדה, יש לציין את נימוקי החלטה לגבי ההצעות שלא זכו במכרז.
 - ה. החליטה ועדת המכרזים, כתוצאה מהבדיקה המשולבת, שיש צורך בשינוי הבל"מ, תנחה על ביטול המכרז והפצת מכרז חדש.

ניהול רישום מכרז מיוחד במערכת הממוחשבת

16. באגפים וביחידות בהם פעילות ועדת המכרזים מבוצעת באמצעות המערכת הממוחשבת - ינוהל רישום של נתוני המכרז מיוחד כלהלן:

- א. שמות חברי ועדת המכרזים המשתתפים במכרז.
- ב. מספר המכרז.
- ג. מועד הדיון.
- ד. נתוני הצעות הספקים.
- ה. החלטה על ניהול משא ומתן.

ועדות מכרזים ו-ועדות פטור ממכרז		הוראת משרד הביטחון מס' 40.021
בלמ"ס		סיווג
התקשרויות ומכרזים		אשכול
רכישות		פרק
מנה"ר, היועמ"ש למעהב"ט		אחריות מטה
כ"ד בשבט תשפ"ג	15.02.2023	תאריך עדכון אחרון
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון		ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל

1. שמות הספקים שנבחרו לניהול משא ומתן.
 2. נתוני הצעות הספקים הסופיות בשלב BEST AND FINAL.
 3. פירוט הניקוד שניתן להצעות הסופיות.
 4. פירוט החלטת הוועדה על בחירת הספק.
 5. חתימת חברי הוועדה בחתימה ממוחשבת במחשב על החלטת הוועדה.
17. באגפים וביחידות בהם פעילות ועדת המכרזים אינה מבוצעת באמצעות המערכת הממוחשבת - ינוהל רישום הנתונים באופן ידני והמסמכים יתויקו בתיק הרכש.

ועדות מכרזים ו-ועדות פטור ממכרז		הוראת משרד הביטחון מס' 40.021
בלמ"ס		סיווג
התקשרויות ומכרזים		אשכול
רכישות		פרק
מנה"ר, היועמ"ש למע"ב"ט		אחריות מטה
כ"ד בשבט תשפ"ג	15.02.2023	תאריך עדכון אחרון
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון		ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל

פרק ג' - ועדת מכרזים למכרז מקוצר

1. המכרז המקוצר מיועד לשמש כלי לטיפול ברכישות של מוצרים ושירותים בסכומים מוגבלים, ובתהליך קצר, כמפורט בהוראה [40.022](#) פרק ה'.

ועדות מכרזים מקוצרים

2. הרכב הוועדות ומינוי חברים יהיה כלהלן:

א. הרכב ועדות המכרזים ביחידות המשרד ובשלוחות:

- 1) ר' חטיבה בגוף רכש במשרד, - יו"ר
בשלוחת מנה"ר - ראש המערכה לרכש מהיר, באגף מורשה-ראש האגף
- 2) נציג חשב המשרד ור' אכ"ס - חבר
- 3) ר' קבוצת הרכש או תפקיד מקביל - חבר + מרכז
- 4) נציג ציבור - חבר
- 5) נציג הגוף הדורש - משקיף

ב. חברי ועדת המכרזים ימונו שמית על ידי ר' האגף הנוגע.

ג. נציגי ציבור יפעלו לפי המ"ב [49.14](#) והנחיות המפורטות בגוף הוראה זו.

ד. יו"ר הוועדה ימונה שמית ע"י המנכ"ל.

ה. הרכב מחייב לקבלת החלטות הוועדה הוא: יותר מ- 50% מחבריה, הכולל את היו"ר. החלטותיה תתקבלנה ברוב קולות חברי הוועדה הנוכחיים, תהיינה מנומקות ותרשמנה בפרוטוקול שייחתם בידי חברי הוועדה. אם בוועדה יהיו שוויון קולות, יכריע יו"ר הוועדה.

דרכי עבודת הוועדה וניהול המכרז

3. לנושא עבודת הוועדות:

- א. עבודת הוועדות וניהול המכרז, לרבות הזמנת נציגי ציבור, יעשו לפי הכללים למכרז רגיל כמוגדר בפרק א' להוראה זו.
- ב. הזמן להגשת ההצעות יהיה לא פחות מ- 5 ימים. במקרים דחופים אפשר לקבוע זמן קצר יותר, עד 3 ימים.
- ג. במכרז מקוצר, לרבות במערכות לרכש מהיר במנה"ר, לא יגבה תשלום עבור מסמכי המכרז.
- ד. לגבי היות הספק מוסדר מס בר תוקף, תפעל הוועדה כמפורט בהמ"ב [43.34](#).
- ה. לעניין חוק עסקות גופים ציבוריים יש לפעול לפי המ"ב [43.34](#).

בחירת הצעה זוכה

4. לעניין בחירת הצעה זוכה:

- א. בחירת הספק תיעשה לפי כללי מכרז רגיל כמפורט בהמ"ב [40.022](#).

ועדות מכרזים ו-ועדות פטור ממכרז		הוראת משרד הביטחון מס' 40.021
בלמ"ס		סיווג
התקשרויות ומכרזים		אשכול
רכישות		פרק
מנה"ר, היועמ"ש למע"ב"ט		אחריות מטה
כ"ד בשבט תשפ"ג	15.02.2023	תאריך עדכון אחרון
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון		ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל

ב. הוועדה תוכל להחליט על ביטול מכרז מקוצר במקרים הבאים (נימוקי הוועדה יירשמו בפרוטוקול הוועדה):

- 1) הוגשה הצעה אחת בלבד והוועדה לא בחרה בה.
- 2) אם קיים חשש לתיאום מחירים בין מציעים.
- 3) אם כל ההצעות שהוגשו חרגו מעל 25% מהאומדן, או שההפרש קטן יותר והמחיר אינו סביר.
- 4) אם ההצעות היו מבוססות על הנחות לא נכונות, או שהיו בהן שגיאות שלדעת הוועדה נעשו במתכוון להטעיה או שהוגשו שלא בהתאם למבוקש בבל"מ או שצורפה להן הסתייגות או שינוי עקרוני.

ג. החליטה הוועדה על ביטול המכרז, תנהג לפי תקנה 17 (א'). הוועדה רשאית לפטור את הנושא ממכרז חוזר ולהחליט על מעבר למשא ומתן, רק אם תחליט הוועדה שקיימת דחיפות לנושא שאינה מאפשרת פרסום מכרז נוסף. החליטה ועדת המכרזים לפטור מעריכת מכרז לפי הוראות תקנה זו, יהיו לה הסמכויות של ועדה לפטור ממכרז לפי תקנה 8(ז).

ד. הוחלט על בחירה בדרך של משא ומתן, תשמש הוועדה בתפקיד צוות משא ומתן לפי הוראות המ"ב [40.022](#) פרק ח'.

ה. נמצא שההצעות חורגות מעל 10% בסכום הכספי מהסמכות של ועדה למכרז מקוצר, יועבר המקרה לטיפול של ועדת מכרזים משרדית הפועלת לפי פרק א' להוראה זו.

אישור פטור ממכרז

5. הוועדה למכרזים מקוצרים, תשמש גם כוועדת פטור כאמור בפרק ה' להוראה זו.

רכישה הכוללת אופציה

6. לבחירת הצעות ספקים - כאשר העסקה כוללת תנאי אופציה:

א. ועדת מכרזים למכרז מקוצר תהיה מוסמכת לטפל בבחירת הצעות ספקים, כאשר העסקה כוללת תנאי אופציה, רק אם הערך הכספי של העסקה כולל האופציה אינו עולה על הסכום הנקוב בהמ"ב [49.04](#) שורה ב.70, ובמערכות לרכש מהיר במנה"ר לפי הסכום הנקוב בהמ"ב [49.04](#) שורה א.21 לפי העניין.

ב. עלה הערך הכספי של העסקה כולל האופציה על הסכום הנקוב בהמ"ב [49.04](#) שורה ב.70, או על הסכום הנקוב בהמ"ב [49.04](#) שורה א.21, לפי העניין תיעשה בחירת הספקים במקרה זה, ע"י ועדת מכרזים משרדית הפועלת לפי פרק א' להוראה זו.

ועדות מכרזים ו-ועדות פטור ממכרז		הוראת משרד הביטחון מס' 40.021
בלמ"ס		סיווג
התקשרויות ומכרזים		אשכול
רכישות		פרק
מנה"ר, היועמ"ש למעהב"ט		אחריות מטה
כ"ד בשבט תשפ"ג	15.02.2023	תאריך עדכון אחרון
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון		ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל

פרק ד' - ועדות פטור

ועדות פטור במשהב"ט

1. במשרד הביטחון פועלות ועדות לפטור ממכרז לפי תקנה 8 לתקנות חובת המכרזים. בראש הוועדות עומדים בעלי תפקידים המתמנים על ידי המנכ"ל. הסמכויות המוקנות לכלל ועדות הפטור הינן זהות. חלוקת התפקידים ביניהן הינה עפ"י סוגי הנושאים המובאים בפניהן:
 - א. **"ועדת פטור עליונה"** - ייעוד הוועדה הוא להגביר את הבקרה בנושא בקשות לפטור ממכרז במשהב"ט, ליצור חיסכון כספי בהזמנות המשרד מסוג זה, לחזק את השקיפות בתהליך, להגדיל את התחרות ופוטנציאל השוק. הוועדה בוחרת מדגם בקשות לפטור שיטופלו על ידה. תפקיד הוועדה וסמכויותיה מפורטים בסעיף 4 להלן.
 - ב. **ועדות פטור משרדיות** - פועלות באגפים הרוכשים במשהב"ט העוסקים ברכש מוצרים ושירותים כלליים. תפקיד הוועדות לדון בפניות של אותם אגפים, בבואם לבקש פטור לרכישת מוצרים ושירותים.
 - ועדת הפטור המשרדית הפועלת במנה"ר, תדון גם בבקשות לפטור ממכרז של האגפים בהם לא פועלת ועדת פטור משרדית.
 - ג. **ועדת פטור של המטה לרכיבים קריטיים (ברמת ועדה משרדית).**
 - ד. **ועדת פטור להעסקת יועצים וכוח אדם חיצוני (ברמת ועדה משרדית).**
 - ה. **ועדות פטור אגפיות** - פועלות במפא"ת, באגף ההנדסה והבינוי, באגף סיב"ט, באמ"ש ובאגפים נוספים, כמפורט בסעיף 21 להלן, ודנות בנושאים ייחודיים שבאחריות אגפים אלה.
 - ו. **ועדות פטור למכרזים מיוחדים** - ועדות אגפיות או חטיבתיות באגפים הרוכשים.
 - ז. **ועדות פטור למכרזים מקוצרים** - מיועדות לרכישת מוצרים ושירותים בסכומים מוגבלים ובזמן קצר.
 - ח. **פטור על ידי המנכ"ל.**
2. מינוי יו"ר ועדה וחברי ועדות - מתבצע בהתאם להנחיות המפורטות בנספח א' להוראה זו.

העדפת התקשרות במכרז

3. בעת הדיון על פטור ממכרז, ישקלו הגוף הרוכש ו-ועדת הפטור גם את השיקולים שהוגדרו בתקנה 2א. בתקנות חובת מכרזים, כלהלן: המשרד יעדיף ככל שסביר בנסיבות העניין, לבצע את ההתקשרויות בדרך של מכרז וכן יעשו כל שניתן כדי שהתקשרות לא תהפוך דחופה. אם הסיבה לבקשת הפטור ממכרז היא דחיפות, רשאית הוועדה לאשר התקשרות בפטור ממכרז לתקופת גישור כמפורט בהמ"ב [40.032](#), פרק ב' סעיפים 25-26, במהלך יקבע ספק במכרז.

ועדות מכרזים ו-ועדות פטור ממכרז		הוראת משרד הביטחון מס' 40.021
בלמ"ס		סיווג
התקשרויות ומכרזים		אשכול
רכישות		פרק
מנה"ר, היועמ"ש למע"ב"ט		אחריות מטה
כ"ד בשבט תשפ"ג	15.02.2023	תאריך עדכון אחרון
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון		ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל

ועדות הפטור – סמכויות

4. חלוקת סוגי הפטורים בין הוועדות השונות:

קבוצה	ועדה	יו"ר ועדה	מהות הפטור	סמכות הוועדה
א	פטור ממכרז מקוצר במערכות לרכש מהיר	ר' המערכה לרכש מהיר במנה"ר/ר' אגף מורשה	מוצרים ושירותים עד הסכום הנקוב בהמ"ב 49.04 שורה 21.א'	אישור/דחיית בקשת הפטור
ב	פטור משרדית	נציג מנכ"ל – סגן ר' אגף רוכש/ר' חטיבה באגף הרוכש ¹	מוצרים ושירותים החל מ-1 ש"ח (למעט הפטורים המוגדרים בקבוצה א') ועד סמכות ר' חטיבה באגף הנוגע	אישור/דחיית בקשת הפטור
ג			החל מסמכות ר' חטיבה באגף הנוגע ועד סמכות ר' האגף הרוכש, למעט הפטורים המוגדרים בקבוצה ה'	דחיית בקשת הפטור או המלצה לר' האגף לאישור הבקשה
ד			מעל סמכות האגף הנוגע או מעל הגבול העליון של סמכות ר' האגף הרוכש, הנמוך מביניהם, למעט הפטורים המוגדרים בקבוצה ה'	דחיית בקשת הפטור או המלצה למנכ"ל לאישור הבקשה
ה			פטורים שעילת הפטור שלהם מוגדרת בתקנות (2)3, (6)3, (11)3, (12)3 ואשר סכום העסקה עולה על הסכום הנקוב בהמ"ב 49.04 שורה 69.א'.	דחיית בקשת הפטור או המלצה למנכ"ל לאישור הבקשה
ו	פטור עליונה	נציג מנכ"ל – סמנכ"ל ור' אגף התכנון	פטורים שעילת הפטור מוגדרת בתקנה (36)3, החל מ- 1 ש"ח.	דחיית בקשת הפטור או המלצה למנכ"ל לאישור הבקשה
ז			מדגם של פטורים מקבוצות א' ו-ב' לעיל	אישור/דחיית בקשת הפטור
ח			מדגם של פטורים מקבוצה ג' לעיל, למעט פטורים המוגדרים בקבוצה ה'	דחיית בקשת הפטור או המלצה לר' האגף לאישור הבקשה
ט			מדגם של פטורים מקבוצות ד' ו-ה'	דחיית בקשת הפטור

¹ במנה"ר ישמש רח"ט כיו"ר הוועדה, רק אם הוא ממלא מקום בפועל של סגן ר' האגף.

ועדות מכרזים ו-ועדות פטור ממכרז		הוראת משרד הביטחון מס' 40.021
בלמ"ס	סיווג	
התקשרויות ומכרזים	אשכול	
רכישות	פרק	
מנה"ר, היועמ"ש למעהב"ט	אחריות מטה	
כ"ד בשבט תשפ"ג	תאריך עדכון אחרון	15.02.2023
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון	ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל	

הפטור או המלצה למנכ"ל לאישור הבקשה	לעיל			
אינה מוסמכת לדון	פטורים שעילת הפטור מוגדרת בתקנה 3(36)			י
אישור/דחיית בקשת הפטור	באגפים ובחטיבות - עד הסכום המצוין בהמ"ב 49.04 שורה 70.ב.	נציג מנה"ר במינוי מנכ"ל	פטור ממכרז מקוצר	יא

5. לעניין הסמכויות של ועדות הפטור:

- א. ועדות הפטור תהיינה מוסמכות לפי תקנה 8 (ג) לאשר התקשרות ללא מכרז, או להמליץ על מתן פטור ממכרז בהתאם לאומדני סכומי העסקאות המפורטים בטבלה שבסעיף 4 לעיל.
- ב. המנכ"ל או ר' האגף הנוגע, בפניהם הובאו המלצות הוועדה רשאים לדחות את המלצת הוועדה.
- ג. החליטה ועדת הפטור שלא לפטור עסקה מחובת מכרז, תהיה החלטתה סופית.
- ד. החלטת הוועדות לאשר או להמליץ על פטור ממכרז, כאמור לעיל, תכלול גם את שם הספק/לקוח איתו תיערך ההתקשרות. במקרים מיוחדים תוכל הוועדה לאשר גם יותר מספק/לקוח אחד.
- ה. הוועדות תהיינה מוסמכות לפי תקנה 8 (ח) לאשר או להמליץ על פטור ממכרז ביחס לסוגי עסקות, או ביחס לעסקה בודדת, והן ביחס לתקופה, כמפורט בסעיף 44 להלן.
- ו. בעסקה שבקשת הפטור נובעת מסיבות של דחיפות, כאמור בתקנה 3 (12), יאושר הפטור במקרה זה רק על ידי ועדת הפטור המשרדית הנוגעת ובהיקף שאינו עולה על 3 חדשי צריכה לצורך גישור עד קביעת ספק זוכה בדרך של מכרז.
- ז. למרות האמור בסעיף ה' לעיל, פטור מסיבות דחיפות, כאמור בתקנה 3 (12) באגף סיב"ט, יינתן על ידי הוועדה, כמצוין בהמ"ב [41.07](#), וידווח למנכ"ל כאמור בסעיף 43 להלן. לעניין מידע מסווג ראה גם המ"ב [14.03](#).
- ח. פטור ממכרז, הנובע מטעמי ביטחון, יחייב אישור הגורם המוסמך באגף ביטחון, כמפורט להלן:
 - 1) כאשר הגוף הדורש הינו מצה"ל, עליו להגיש פנייה מנומקת לאגף ביטחון בחתימת קצין ביטחון המידע (קב"מ) של הגוף הדורש בצה"ל, באמצעות הגוף הרוכש.
 - 2) כאשר הגוף הדורש הינו ממהשב"ט, עליו לפנות לאגף ביטחון. לעניין מידע מסווג ראה גם המ"ב [14.03](#).
 - 3) נציג אגף ביטחון יאשר בחתימתו את נימוקי הגשת הבקשה למתן פטור מטעמי ביטחון, או שיסתייג מהם.
- ט. הוועדה רשאית לזמן את נציג הגוף הרוכש מבקש הפטור בהתראה מראש או תוך כדי דיון בוועדה למתן הסברים ולמענה על שאלות הוועדה ולהציג את המסמכים כפי שיתבקשו ע"י הוועדה.
- י. הוועדה תתעד בהחלטתה את ההסברים שנמסרו בעל-פה על-ידי נציג הגוף הרוכש מבקש הפטור.
- יא. וועדת הפטור תדון בפטורים שהוזרמו אך ורק במערכת "מודל". לא יוגשו לוועדה פטורים ידניים בניירת.

ועדות מכרזים ו-ועדות פטור ממכרז		הוראת משרד הביטחון מס' 40.021
בלמ"ס		סיווג
התקשרויות ומכרזים		אשכול
רכישות		פרק
מנה"ר, היועמ"ש למעהב"ט		אחריות מטה
כ"ד בשבט תשפ"ג	15.02.2023	תאריך עדכון אחרון
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון		ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל

- יב. פטור שהוחזר לנציג הגוף הרוכש בבקשה למתן הסברים ונימוקים, יוחזר לוועדה רק לאחר שנציג הגוף הרוכש יתן מענה מפורט לכל השאלות בהרחבה ותוך צירוף אסמכתאות רלוונטיות. יובהר, כי חל איסור לבטל את הפטור שהוחזר ולהזרים פטור חדש במקומו.
- יג. טרם הזרמת פטור חדש לסוגי עסקאות (נושא), נדרש לוודא שנוצל מלוא התקציב בפטור קודם או שפג תוקפו של פטור קודם.
- יד. מנכ"ל משהב"ט נדרש לחתום על פטורים בהתאם לאמור בסעיפים הבאים לתקנות.

ועדת הפטור העליונה

6. ועדת הפטור העליונה מוסמכת לדון בבקשות פטור ממכרז, העונות על כל הכללים הבאים:
- א. בקשות לפטור ממכרז, הנובעות מכל התקנות המפורטות בתקנות חובת המכרזים, למעט תקנה 3(36), תוך מתן תשומת לב מיוחדת לתקנות בקשות פטור לפי התקנות הבאות: 3(2), 3(12), 3(8), 3(6), 3(5).
- ב. ועדת הפטור העליונה אינה מוסמכת לדון בבקשות לפטור ממכרז הנוגעות לנושא פיתוח ובבקשות לפטור ממכרז בנושא העסקת יועצים וכ"א חיצוני.
7. תהליך העבודה של ועדת הפטור העליונה:
- א. הוועדה תתכנס באופן קבוע אחת לשבוע.
- ב. בכל דיון של הוועדה יידונו עד 20 בקשות פטור ממכרז אשר יישלפו מתוך תורי קבוצות הפטור השונות.
- ג. הפטורים שיועלו לדיון יבחרו ע"י יו"ר הוועדה, באמצעות מרכז הוועדה. הבחירה תיעשה, בין היתר, לפי המאפיינים הבאים: אגף, קבוצת רכש, עילת הפטור, סכום הפטור, מספר ספק, תאריך ועדה.
- ד. בקשות הפטור הנבחרות יוצגו בתור נפרד של ועדת הפטור העליונה (שאר בקשות הפטור הקיימות במערכת ינותבו באופן אוטומטי לוועדת הפטור המשרדית הנוגעת המתאימה).
- ה. בקשות פטור שנבחרו ע"י הוועדה, אך לא הועלו לדיון, ינותבו באופן אוטומטי לוועדת הפטור המשרדית המתאימה.
- ו. חומר לדיון יועבר לחברי הוועדה, ע"י מרכז הוועדה, לפחות יום אחד לפני כל דיון.
- ז. בתום ישיבת הוועדה העליונה, הפטורים שהוועדה לא דנה בהם, יוחזרו ע"י מזכירת הוועדה לתורים המקוריים מהם נמשכו.
- ח. כאשר הפטור שנידון ע"י הוועדה העליונה נדחה על - ידה, הוועדה תחויב בהזנת הסבר על הדחייה, והפטור יוחזר לסבב החותמים הרגיל.
8. הרכב וועדת הפטור העליונה:
- א. נציג המנכ"ל - סמנכ"ל ור' אגף התכנון
- ב. חשב המשרד ור' אכ"ס או סגנו הבכיר
- ג. היועמ"ש למעהב"ט או המישינה ליועמ"ש למעהב"ט
- ד. נציג ציבור
- יו"ר הוועדה (*)
- חבר (**)
- חבר (**)
- חבר

ועדות מכרזים ו-ועדות פטור ממכרז		הוראת משרד הביטחון מס' 40.021
בלמ"ס	סיווג	
התקשרויות ומכרזים	אשכול	
רכישות	פרק	
מנה"ר, היועמ"ש למעהב"ט	אחריות מטה	
כ"ד בשבט תשפ"ג	תאריך עדכון אחרון	15.02.2023
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון	ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל	

- ה. נציג את"ק – רמ"ד ממחלקת תכנון
- ו. רמ"ט בצה"ל
- ז. נציג אכ"ס
9. הרכב מחייב לדיוני ועדת הפטור העליונה: נציג המנכ"ל - סמנכ"ל ור' אגף התכנון וחשב המשרד ור' אכ"ס, היועמ"ש למעהב"ט, נציג ציבור.
- (*) במקרים חריגים, בהם יו"ר הוועדה המפורט לא יוכל לשמש בתפקידו זה, ישמש כיו"ר הוועדה מי שקיבל מינוי מנכ"ל לצורך כך.
- (**) במקרים חריגים (כגון: חופש, נסיעה לחו"ל בתפקיד, מחלה) בהם אחד מחברי ועדה אלו לא יוכל להשתתף בדיון הוועדה, ישמש סגנו כנציגו בדיון.

ועדות פטור משרדיות

10. עקרונות הפעולה של ועדת פטור משרדית:
- ועדה זו תדון בבקשות פטור של האגף הנוגע, אשר היקפן הכספי הוא מעל סמכות הוועדות הפועלות בחטיבות או בשלוחות. הוועדה המשרדית הפועלת במנה"ר תדון גם בבקשות לפטור ממכרז של האגפים בהם לא פועלת ועדת פטור משרדית. כל בקשות הפטור יוגשו באמצעות המערכת הממוחשבת.
11. הרכב ועדת פטור משרדית:
- א. נציג המנכ"ל - סגן ר' האגף הרוכש/ר' חט' באגף הרוכש בו פועלת הוועדה - יו"ר
- ב. חשב המשרד ור' אכ"ס או נציגו
- ג. נציג ציבור
- ד. נציג היועמ"ש למעהב"ט (בבקשות מעל הסכום נקוב בהמ"ב [49.04](#) שורה 1.70) - חבר
- ה. נציג הגוף הדורש
- ו. נציג הגוף הרוכש (ר' קבוצת רכש)
- (בוועדה המשרדית הפועלת במנה"ר - מרכז הוועדה הוא: ר' היחידה לוועדות פטור ומכרזים)
- ז. לפי תקנה 18 לתקנות חובת המכרזים, בדיון בעסקה ברמת סיווג "סודי" ו"סודי ביותר", לא ישתתף בדיוני הוועדה נציג ציבור, אם אינו "שותף סודי". יישום הוראת תקנה זו מותנה באישור המנכ"ל ובהשתתפות נציג היועמ"ש למעהב"ט כחבר בוועדה.
12. חוות-דעת נציג היועמ"ש למעהב"ט שניתנה לוועדה, תכריע בעניינים משפטיים (כמפורט בתקנה 8(י"ג) לתקנות חובת הכרזים).
13. ראש החטיבה הרוכשת או נציגו, יוזמנו, לפי הצורך, להסביר לחברי הוועדה את פרטי המקרה והנימוקים לבקשת הפטור, ולהציג את המסמכים כפי שיידרשו ע"י הוועדה.
14. לוועדות המשרדיות, הסמכות השיוטית לטיפול בכל הפניות למתן פטור, הקשורות לאותו אגף בו הן פועלות, אשר אינן בסמכות ועדות אחרות.

ועדות מכרזים ו-ועדות פטור ממכרז		הוראת משרד הבריאות מס' 40.021
בלמ"ס	סיווג	
התקשרויות ומכרזים	אשכול	
רכישות	פרק	
מנה"ר, היועמ"ש למעהב"ט	אחריות מטה	
כ"ד בשבט תשפ"ג	תאריך עדכון אחרון	15.02.2023
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון	ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל	

15. לדין בנושא מסווג ברמת סיווג "שמור" ומעלה, יזומנו חברי הוועדה להם הסיווג הביטחוני התואם את נושא הדיון.

סייגים לגבי הוועדה המשרדית הפועלת במנה"ר:

16. סגן ר' מנה"ר או ר' חט' במנה"ר לא יעמוד בראש ועדת פטור שבה ידונו בקשות פטור הנוגעות ליחידתו.
17. סגן ר' מנה"ר במינוי קבוע לא ידרש לכתב מינוי מנכ"ל. מינוי מנכ"ל ידרש אך ורק במקרה של רח"ט המשמש כיו"ר ועדה.
18. החזירה הוועדה בקשת פטור לגוף הרוכש והנחתה לצאת במכרז, הערעור על כך יובא בפני ועדת הפטור, שבראשה יישב אותו יושב ראש ועדת הפטור שלא אישרה את הבקשה. בכל מקרה אחר של החזרת פטור לדין חוזר, ידון הפטור בפני היו"ר המכהן ואין חובה לדון בפני יו"ר שהחזיר את הפטור.
19. אם הועלתה בקשה לפטור ממכרז בעילה של דחיפות מבצעית, לפי תקנה 3 (12) והוא בטיפול היחידה אותה מנהל יו"ר הוועדה, הדיון בפטור ואישורו ידונו בפני יו"ר ועדה אחר.
20. באופן חריג, אם על פי כל המידע הקיים מדובר ברכש בהול בטיפול יחידת הסגן אשר משמש כיו"ר הוועדה, שאינו ניתן לדחייה, ולא ניתן לאתר יו"ר ועדה אחר שיוכל להגיע לוועדה במקום יו"ר הוועדה, יורשה הסגן לאשר את בקשת הפטור בוועדה.
21. אם בקשת הפטור הבהול על-פי תקנה 3(12) לתקנות חובת המכרזים, הגיעה לאישור הוועדה לאחר פיזור, יקיים ר' היחידה לוועדות פטור ומכרזים סבב טלפוני בין הסגן התורן באותו יום (ובהעדרו סגן אחר) ובין חברי הוועדה לאישורו, גם ללא התכנסות הוועדה. טרם הסבב הטלפוני ישלח ר' היחידה לוועדות פטור ומכרזים את בקשת הפטור ונספחיה לכל חברי הוועדה בדוא"ל.

ועדות פטור באגפים

22. בנוסף לוועדות הפטור המשרדיות כאמור לעיל, תפעלנה ועדות פטור באגפים. ועדות אלה תפעלנה בפניות למתן פטור להתקשרויות הייחודיות שבתחום הטיפול של אגפים אלה, כמפורט להלן:
- א. להעסקת מתכננים ויועצים לאגף ההנדסה והבינוי תשמש כוועדת פטור: הוועדה המשרדית הפועלת לפי המ"ב [45.19](#).
- ב. לעבודות בינוי באגף ההנדסה והבינוי תשמש כוועדת פטור: הוועדה המשרדית, כמפורט בהמ"ב [45.02](#) נספח ב'.
- ג. להעסקת יועצים ולכח אדם חיצוני תשמש כוועדת פטור: הוועדה המשרדית הפועלת לפי המ"ב [43.05](#).
- ד. בנושא מכירה ללקוחות, תפעל באגף סיב"ט כוועדת פטור ממכרז, הוועדה הפועלת כוועדת מחירים לפי המ"ב [41.07](#).
- ה. ועדות פטור אגפיות או חטיבתיות, הפועלות עפ"י המ"ב [40.022](#) פרק ה'. סמכות ועדות אלו לדון בבקשות, בהתאם לסכום המצוין בהמ"ב [49.04](#) שורה 70.ב', ובמערכות לרכש מהיר במנה"ר עד הסכום המצוין בהמ"ב [49.04](#) שורה 21 א.
- ו. ועדות המפורטות בהמ"ב [14.03](#).
- ז. ועדת מפתחים במפא"ת כמפורט בהמ"ב [20.08](#).

ועדות מכרזים ו-ועדות פטור ממכרז		הוראת משרד הביטחון מס' 40.021
בלמ"ס	סיווג	
התקשרויות ומכרזים	אשכול	
רכישות	פרק	
מנה"ר, היועמ"ש למע"ב"ט	אחריות מטה	
כ"ד בשבט תשפ"ג	תאריך עדכון אחרון	15.02.2023
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון	ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל	

ועדות מכרזים מיוחדים - סמכויות מתן פטור

23. ועדות המכרזים במכרז מיוחד, ברמה אגפית וברמה חטיבתית, מוסמכות גם לפטור ממכרז, במקרים ובתנאים כפי שהוגדרו בתקנות כלהלן:
 א. בתקנה 17 (י"א) (1) (2) (3).
 ב. בתקנה 8 (ז).
 24. ועדת המכרזים תקבע במקרה זה את הספק איתו ניתן לנהל משא ומתן.

ועדות מכרזים מקוצרים - סמכויות מתן פטור

25. הוועדה למכרזים מקוצרים תשמש גם כוועדת פטור וככזו תוכל לאשר פטור מחובת עריכה של מכרז מקוצר, לפי העילות לפטור המפורטות בתקנה 3 לתקנות חובת מכרזים. מודגש שגם עילות המפורטות בתקנה 8 בתקנות חובת המכרזים, טעונות דיון בוועדת הפטור אם סכום הפטור גבוה מהסכום הנקוב בהמ"ב [49.04](#) שורה 70א. זאת לגבי התקשרויות בסכומים שהם בתחום טיפולה של הוועדה, כאמור בסעיף 25 להלן.
 26. ועדות פטור אלה תהינה אגפיות או חטיבתיות ותפעלנה עד הסכום המצוין בהמ"ב [49.04](#) שורה 70ב, ובמערכות לרכש מהיר במנה"ר עד הסכום המצוין בהמ"ב [49.04](#) שורה 21א.
 27. בעת דיוניה של הוועדה כוועדת פטור, חייבים בכל מקרה להשתתף בדיון רוב חברי הוועדה וביניהם: יו"ר הוועדה, נציג אכ"ס ונציג ציבור ובכפוף לתקנה 18 במקרה של עסקות מסווגות.
 28. אושר על ידי ועדת המכרזים פטור ממכרז, תקבע הוועדה את הספק או הספקים עמם ינוהל משא ומתן.
 29. הוועדה תערוך פרוטוקול מנומק להחלטת הפטור שניתנה על ידה ויהיה תיעוד מחייב בתיק הרכש.
 30. אושר פטור ממכרז, יעשה הטיפול לבקשת הצעות מספקים וניהול המשא ומתן יערכו לפי הכללים שבהמ"ב [40.022](#) פרק ח'.
 31. פרק זה אינו עוסק ברכישות בהקפה, לגביהן יש לפעול לפי המ"ב [40.20](#).

פטור על ידי המנכ"ל

32. על פי תקנה 8 (יב) רשאי המנכ"ל לאשר פטור ממכרזים במקום ועדת פטור בנסיבות חריגות הנוגעות בעיקר להבטחת ביצוע משימות צה"ל בתחום הכוננות, תעסוקה מבצעית, ובמקרה של הצלת חיי אדם.
 33. הפטור יוכל להינתן לעסקה בודדת, לפרויקט מסוים או לסוגי עסקות בנושא מסויים

פטור ללא פניה לוועדה:

34. בתקנה 8 (י) מפורטים מקרים בהם עפ"י תקנה 3 או תקנה 4, ניתן לפטור עסקה ממכרז ללא התניה באישור ועדת הפטור.
 35. בתקנה 3(7) לגבי מימוש אופציה עד 3 שנים ממועד כריתת החוזה בו היא כלולה, אין צורך באישור ועדת פטור להתקשרות.
 36. בהתקשרויות שאינן טעונות אישור ועדת פטור כאמור לעיל, יש לפעול כלהלן:
 א. בטרם תחילת המשא ומתן עם הספק, לגבי העסקה הנוגעת, יאשר בחתימתו בעל הרשאה (לפי ההרשאות בהמ"ב [49.01](#)) בגוף הרוכש, את ההחלטה לבחור בפטור, ושנתקיימו התנאים הנכללים

ועדות מכרזים ו-ועדות פטור ממכרז		הוראת משרד הביטחון מס' 40.021
בלמ"ס		סיווג
התקשרויות ומכרזים		אשכול
רכישות		פרק
מנה"ר, היועמ"ש למעהב"ט		אחריות מטה
כ"ד בשבט תשפ"ג	15.02.2023	תאריך עדכון אחרון
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון		ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל

בעלת הפטור. כאשר ע"פ ההרשאות נדרשת חתימה של ראש חטיבה ומעלה, יחתום ראש החטיבה.

ב. העילה לפטור בצירוף האישור הנ"ל יתויקו בתיק הרכש.

פטור ממכרז - תנאים מחייבים

37. להלן פירוט התנאים המחייבים בהתאם לתקנות:

א. בתקנה 3(4) ובתקנה 4(4) - גורם מקצועי במשרד הביטחון יהיה: ראש חטיבה באגף סיב"ט, וס' בכיר לר' אגף סיב"ט.

ב. בתקנה 3(2) - גורם מקצועי במשרד הביטחון יהיה:

1) במפא"ת - רמ"ח מקצועי;

2) באגף ההנדסה והבינוי - רע"ן הנדסה.

3) במנה"ר ובאמו"ן - עד הסכום הנקוב בהמ"ב [49.04](#) שורה 70.ב: ר' מערכה ומעל לסכום זה - ר' חטיבה.

4) באגפים רוכשים אחרים - בעל תפקיד שיקבע ע"י ראש האגף בהוראות האגף.

5) לעניין מידע מסווג ראה גם המ"ב [14.03](#).

ג. תקנה 3(2) - יש לראות בספק בעל פטנט כספק יחיד לצורך פטור על פי תקנה זו. זאת, רק באותם מקרים שהשימוש בפטנט הינו הדרך היחידה לביצוע ההזמנה הנדרשת.

ד. בהגדלת הזמנה (עסקת המשך) על פי תקנה 3(6) יש לפעול כדלהלן:

1) לצורך הגדלת ההזמנה על פי פטור ממכרז לפי תקנה 3(6) יחשב כסכום העסקה אם הייתה אופציה בהזמנה: סכום ההזמנה המקורית ועוד סכום האופציה שניתנה בהזמנה זו, ובתנאי שהאופציה מומשה.

2) שהזוכה במכרז, בו נכללה האופציה נבחר גם בזכות הצעתו לאופציה (דהיינו, האופציה שוקללה).

ה. כלל נוסף לעניין השימוש בפטור לפי תקנה 3(1):

1) בפטור לעסקה מסכום המצוין בהמ"ב [49.04](#) שורה 70.א ועד לסכום המצוין בהמ"ב [49.04](#) שורה 70.ב. (הנ"ל אינו חל על התקשרות עם יועצים וכ"א חיצוני).

2) כל עוד נעשות ביחידות צה"ל ומשהב"ט קניות בשיטת הקפה שלא במסלול הממוחשב הרשומות במע' במחשב לפי המ"ב [40.20](#) - אין באפשרות המשרד לקיים את ההתניות שבתקנה זו.

3) לכן הגופים הרוכשים במשרד לא ישתמשו בפטור על פי תקנה זו עד לשינוי סעיף זה בהמ"ב.

ו. תקנה 3(37) - בטרם פנייה לוועדת הפטור לפי תקנה 3(37), על הגוף הרוכש לקבל עמדת היועמ"ש למעהב"ט.

היה ועמדת היועמ"ש למעהב"ט תהיה שלילית, לא תועבר פנייה לוועדת הפטור לפי תקנה 3(37).

היה והיועמ"ש למעהב"ט נתן תשובה חיובית, יועבר הנושא לדיון בוועדת הפטור.

ועדות מכרזים ו-ועדות פטור ממכרז		הוראת משרד הביטחון מס' 40.021
בלמ"ס		סיווג
התקשרויות ומכרזים		אשכול
רכישות		פרק
מנה"ר, היועמ"ש למעהב"ט		אחריות מטה
כ"ד בשבט תשפ"ג	15.02.2023	תאריך עדכון אחרון
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון		ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל

המליצה ועדת הפטור, לאחר דיון וברור, להתקשר עפ"י תקנה 3 (37), תועבר החלטת הוועדה לעוזר המנכ"ל לשם קבלת עמדתו של המנכ"ל בנושא.

עוזר המנכ"ל יעביר לרמ"ט שהב"ט את המלצת הוועדה (בצירוף כל המסמכים הנוגעים) וכן את התייחסות המנכ"ל, להחלטת שהב"ט.

דיווח למנכ"ל

38. לפי תקנות 3 (12) (13) - דיווח יו"ר ועדת הפטור על פטור שניתן על ידי הוועדה במקרה של שימוש בעילות לפטור שבתקנות אלה.

פטור שנתי או רב שנתי לסוגי עסקאות (מכונה פטור לנושא)

39. לעניין פטור שנתי או רב שנתי לנושא בסכום מוקצב:

- א. הוועדה תהיה מוסמכת לאשר פטור או להמליץ על אישור פטור לפי הכללים שבתקנה 8 (ח).
- ב. לפי תקנה 8 (ח), הוועדה תוכל להמליץ או לאשר פטור תקופתי לסוגי עסקאות עד 3 שנים. אישור פטור תקופתי לסוגי עסקאות מעל לתקופה של שנה אחת, טעון גם אישור המנכ"ל.
- ג. הוועדה תוכל להמליץ או לאשר פטור ממכרז מכוח תקנה 8 (ח) רק אם קיימת עילת פטור מכוח תקנה 3 או תקנה 4 (זאת לרבות בבקשות לפטור ממכרז בהפניות למשלחת במט"ח מזומן).
- ד. הבקשה לפטור ממכרז מכוח תקנה זו, תוגש לכל ספק בנפרד.
- ה. אם במהלך תקופת הפטור, חלו שינויים בסיבות שגרמו למתן הפטור, נושא הגוף הרוכש שביקש את הפטור באחריות להפסיק להשתמש בפטור זה מיד עם החלת שינויים אלה. הגוף הרוכש יודיע על הפסקת השימוש בפטור זה לכל המתקשרים הנוגעים.
- ו. ועדת הפטור תהיה רשאית לבטל/לשנות את תוקף הפטור שניתן כאמור, גם אם טרם עברה התקופה שנקבעה לפטור האמור.
- ז. סך ערך ההזמנות שתצאנה בעקבות הפטור תהיינה עד סכום הפטור ולא מעבר לתוקף הפטור, המערכת הממוחשבת תקיים בקרה בנושא.

דרכי עבודת ועדת פטור

40. הכללים וסדרי העבודה של הוועדה יהיו כלהלן:

- א. הוועדה תוכל להזמין את מגיש הבקשה וכן גורמים מקצועיים, לקבלת הסברים, הנמקות וחוות דעת, לצורך קבלת החלטתה.
- ב. ניתן יהיה לקיים את הדיון ולקבל החלטות, אם כל החברים הזמנו כנדרש ואם יהיו נוכחים מעל 50% מחברי הוועדה ובתוכם יו"ר הוועדה.
- ג. לא הופיע נציג הציבור למרות שהוזמן, רשאי יו"ר הוועדה לקיים את הישיבה, אם ימצא שתנאי הדחיפות מחייבים זאת. ובכפוף לקוורום שנקבע בסעיף ג' לעיל.
- ד. הוועדה תדון בכל התיקים הסודיים, ללא נציג ציבור, אלא אם הוא "שותף סוד" לאותה עסקה. במקרה של אי נוכחות נציג ציבור מסיבות סיווג, יש לרשום בפרוטוקול שהחלטה נתקבלה ללא

ועדות מכרזים ו-ועדות פטור ממכרז		הוראת משרד הביטחון מס' 40.021
בלמ"ס		סיווג
התקשרויות ומכרזים		אשכול
רכישות		פרק
מנה"ר, היועמ"ש למעהב"ט		אחריות מטה
כ"ד בשבט תשפ"ג	15.02.2023	תאריך עדכון אחרון
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון		ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל

השתתפות נציג ציבור. אם נעדר נציג ציבור מסיבות סודיות ימלא את מקומו כחבר בוועדה נציג היועמ"ש למעהב"ט, ראה תקנה 18.

ה. הוועדה תציין במדויק בהחלטותיה את הנימוקים לאישור/אי אישור עילת הפטור. החלטות בוועדה יתקבלו ברוב קולות, ואולם חוות הדעת של היועמ"ש למעהב"ט או של נציגו, שנתנה לוועדת הפטור, תכריע בעניינים משפטיים.

ו. מרכז הוועדה אחראי לניהול ורישום פרוטוקול מפורט במחשב, לגבי החלטות הוועדה.

ז. לפי תקנה 18 (ב) ו- 16 (ה) לא ישתתף בדיוני הוועדה מי שיש לו או לקרובו עניין אישי בנושא הנדון בוועדה.

ח. לפי תקנה 18 לתקנות חובת המכרזים, בדיון ברמת סיווג "סודי" ו"סודי ביותר" לא ישתתף נציג ציבור, אם אינו שותף סוד. יישום תקנה זו מותנה האישור המנכ"ל ובהשתתפות נציג היועמ"ש למעהב"ט כחבר בוועדה.

רישום במערכת הממוחשבת

41. הרישום במערכת הממוחשבת ייעשה עפ"י הכללים המפורטים להלן:

א. הפרטים הנדרשים:

- 1) בקשת הפטור (דרישה) וההנמקה של היחידה המבקשת.
- 2) מועד דיון הוועדה.
- 3) שמות חברי הוועדה שהשתתפו.
- 4) סוגי הפטור:
 - א) חד פעמי לעסקה.
 - ב) פטור אוטומטי.
 - ג) תקופת הפטור התקופתי מאישור הוועדה ועד תום התוקף.
 - ד) להזמנה שהיא פרויקט יקבע סימון מיוחד לתקופת הפטור.
- 5) ציון עילת הפטור (לפי התקנות).
- 6) נושא הפטור - סוג מוצרים/עבודות.
- 7) פרטי החלטת הוועדה.
- 8) תיעוד גם החלטה שלילית של הוועדה שלא לאשר את בקשת הפטור.
- 9) תיעוד הסתייגות של חבר הוועדה ופרטי ההסתייגות.
- 10) המלצת הוועדה לר' אגף/מנכ"ל.
- 11) אישור ר' אגף/מנכ"ל.
- 12) אישור פטור ע"י מנכ"ל בלבד (מקרים דחופים).
- 13) שמות הספק/ספקים שנקבעו ע"י הוועדה/ר' האגף הרוכש/מנכ"ל שאתם ינוהל משא ומתן.

ועדות מכרזים ו-ועדות פטור ממכרז		הוראת משרד הביטחון מס' 40.021
בלמ"ס		סיווג
התקשרויות ומכרזים		אשכול
רכישות		פרק
מנה"ר, היועמ"ש למעלה"ט		אחריות מטה
כ"ד בשבט תשפ"ג	15.02.2023	תאריך עדכון אחרון
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון		ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל

14) סכום שאושר ע"י ועדת הפטור.

ב. בקשת פטור תאושר על ידי חברי הוועדה באמצעות חתימה ממוחשבת במחשב, וחתימה זו תהפוך את החלטה לתקפה:

1) נתקבלה החלטה ע"י הוועדה, היא תוצג על גבי המחשב בפני משתתפי הדיון, ומצג זה יכלול גם את רשימת המשתתפים בדיון. המצג יכלול גם נוסח: נרשם על ידי מרכז הוועדה (שם) ונחתם בנוכחות ובאישור המשתתפים בישיבה.

2) יו"ר הוועדה יאשר בחתימה ממוחשבת את החלטה ואת פרוטוקול ישיבת הוועדה בנוכחות המשתתפים בדיון.

ג. כל המידע הנ"ל שיהיה רשום במחשב, יחשב כפרוטוקול כנדרש על פי תקנה 8 (י"ג) לתקנות חובת המכרזים.

ד. במחשב יערכו פעולות הבקרה הבאות:

1) תנוהל טבלת סמכויות שנקבעה לגבי אישור הגשת בקשה לוועדת הפטור כמפורט בפרק זה.

2) בפטור לדרישה מסוימת נבדק במחשב, שסוג המטבע בפטור זהה למטבע בדרישה.

3) פטור שהוצא לגביו בל"מ ממוחשב, לא ניתן לשנות במחשב את נתוני החלטת ועדת הפטור שנרשמו במחשב וששמשו לאותו בל"מ.

להוציא שינוי מועד תוקף בפטור תקופתי.

ה. בהוצאת הזמנה על בסיס החלטה של ועדת פטור, ייבדק שסכום ההזמנה אינו עולה על הסכום שאושר ע"י ועדת הפטור.

ו. בהגדלה להזמנה שתאושר על סמך החלטה של ועדת פטור, סכום ההגדלה שיוצא להזמנה לא יעלה על הסכום אשר אושר בוועדת הפטור.

ועדות מכרזים ו-ועדות פטור ממכרז		הוראת משרד הביטחון מס' 40.021
בלמ"ס	סיווג	
התקשרויות ומכרזים	אשכול	
רכישות	פרק	
מנה"ר, היועמ"ש למעהב"ט	אחריות מטה	
כ"ד בשבט תשפ"ג	תאריך עדכון אחרון	15.02.2023
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון	ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל	

נספח א'

מינוי יו"ר וחברי ועדות בוועדות מכרזים וועדות פטור ממכרז

1. במשרד הביטחון מופעלות ועדות מכרזים וועדות פטור למימוש תקנות חובת המכרזים (התקשרויות מערכת הביטחון), התשנ"ג - 1993 (להלן: "התקנות").
2. כמתחייב מהתקנות, המשרד ממנה יושבי ראש לוועדות המכרזים ולוועדות פטור ממכרז וחברים בוועדות אלו (כמפורט בסעיף 10 להלן).
3. נספח זה חל על אגפים/יחידות משהב"ט הפועלים עפ"י פרק ב' בתקנות. נספח זה אינו חל על יחידות הסמך.
4. נספח זה אינו חל על פרק ג' בתקנות, בקשר לחברות ששר הביטחון אחראי להן.
5. על פי התקנות נדרש מינוי לחברות בוועדה כמפורט להלן:
 - א. ועדות פטור - על פי תקנה 8 (ב):

בראש כל ועדת פטור ישב נציג מנכ"ל משהב"ט או מי שהוא מינה וכן יהיו חברים בה, בין היתר, נציג ציבור, כמשמעותו בתקנה 16, חשב המשרד ור' אכ"ס או נציגו, ובדיונים בעסקה שסכומה עולה על הסכום הנקוב בשורה 70 ו' בהמ"ב [49.04](#), גם היועמ"ש למעהב"ט או נציגו.
 - ב. ועדות מכרזים - על פי תקנה 14 (א):

במשרד הביטחון תפעלנה ועדות מכרזים, אשר יושבי הראש שלהן ימונו בידי המנכ"ל וכן יהיו חברים בכל אחת מהן, בין היתר, נציג ציבור כמשמעותו בתקנה 16, וחשב המשרד ור' אכ"ס או נציגו.
 - ג. ועדות מכרזים מיוחדים - עפ"י תקנה 15 (א):

במשרד הביטחון תפעלנה ועדות למכרזים מיוחדים, אשר יושבי הראש שלהן ימונו בידי המנכ"ל וכן יהיו חברים בכל אחת מהן, בין היתר, נציג ציבור, כמשמעו בתקנה 16, וחשב המשרד ור' אכ"ס או נציגו.
 - ד. נציגי ציבור -
 - 1) על פי תקנה 16 (א):

המנכ"ל ימנה נציגים מקרב הציבור, העונים על אמות המידה והתנאים המפורטים בתקנה זו, לחברים בוועדות פטור, בוועדות מכרזים למיניהן ובוועדות לאישור ספקים מוכרים.
 - 2) על פי תקנה 18 (א):

על אף האמור בתקנות 8 (ב), 14 (א) ו- 15 (א), לא ישתתפו נציגי ציבור בדיוני ועדות הפטור וועדות המכרזים למיניהן בעסקאות המסווגות בסיווג ביטחוני "סודי" ומעלה, אלא אם כן הם שותפי סוד לגבי העסקה הנדונה ובעלי הכשר ביטחוני מתאים. יישום הוראות תקנה זו מותנה באישור המנכ"ל ובהשתתפות היועמ"ש למעהב"ט או נציגו כחבר בוועדה, במקום נציג הציבור.
- ה. מתכונת חירום -
 - 1) במעבר לעבודה במש"ב (מרכז שליטה ובקרה) יופעלו ועדות מכרזים של מרכז הרכש

ועדות מכרזים ו-ועדות פטור ממכרז		הוראת משרד הביטחון מס' 40.021
בלמ"ס		סיווג
התקשרויות ומכרזים		אשכול
רכישות		פרק
מנה"ר, היועמ"ש למעהב"ט		אחריות מטה
כ"ד בשבט תשפ"ג	15.02.2023	תאריך עדכון אחרון
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון		ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל

במתכונת חירום.

- 2) יושבי ראש ועדות המכרזים של מנה"ר ישמשו ר' היח' לכלכלת הרכש התייעלות והדרכת הרכש במנה"ר או ס' ר' מנה"ר לתיעוש וניהול הרכש.
- 3) נציגי אכ"ס במרכז הרכש ונציגי היועמ"ש השוהים במש"ב יהיו חברים בוועדות המכרזים.
- 4) ועדות פטור - ימשיכו להיות מנוהלות ע"י יו"ר שהם סגני ר' מנה"ר, מנציגי אכ"ס במרכז הרכש ונציגי היועמ"ש במש"ב, לא יהיו נציגי ציבור ומומחים
6. המינויים לחברי הוועדות יינתנו במשרד הביטחון על ידי בעלי התפקידים כלהלן:
 - א. מנכ"ל משרד הביטחון ממנה:
 - 1) יו"ר וכן ממלאי - מקום ליו"ר של ועדות פטור ממכרז, ועדות מכרזים וועדות מכרזים מיוחדים.
 - 2) נציגי ציבור לוועדות.
 - ב. חשב המשרד ור' אכ"ס ממנה: נציג חשב בוועדה.
 - ג. ראש אגף/יחידה המשגר נציג ממנה: חברי ועדה למכרזים ולפטור מטעם האגף/יחידה, כמצוין בהמ"ב הנוגעת.
 - ד. היועמ"ש למעהב"ט ממנה: נציג יועמ"ש בוועדה לפי תקנה 8(ב), או נציג במקום נציג ציבור לפי תקנה 18 (א).
7. המינוי במשרד הביטחון יעשה באחת מהדרכים הבאות:
 - א. מינוי אישי.
 - ב. מינוי של בעל תפקיד במשרד.
 - ג. המינוי אפשרי לוועדה מוגדרת, או לסוג של ועדות (פטור, מרכז רגיל, מכרז מיוחד), וכן כחבר או כמשקיף בוועדה.
 8. מינוי יו"ר ונציגי ציבור על ידי המנכ"ל יטופל כלהלן:
 - א. מינוי יו"ר - ראש האגף/יחידה שהוועדה בתחום אחריותו, יכין בתיאום עם היועמ"ש למעהב"ט את נוסח המינוי ויטפל בהעברתו לחתימת המנכ"ל.
 - ב. מינוי נציגי ציבור - סמנכ"ל ור' אגף התכנון ימליץ בפני המנכ"ל על מינוי לנציגי ציבור לפי הכללים שבהמ"ב [49.14](#).
 9. כדי לאפשר הפעלת הוועדות באופן שוטף, יפעלו האגפים/היחידות הנוגעים להוצאת מינויים כממלאי מקום בהתאם.
 10. השתתפות בוועדה של ממלא מקום במקום יו"ר או במקום חבר בוועדה, מחייב שיהיה לממלא המקום מינוי מאת הרשות הממנה, כאמור בסעיף 6 לעיל.
 11. אפשרי שהמינוי לממלא מקום יינתן דרך קבע, כמצוין בהוראת המשרד לוועדה הנוגעת או שהמינוי יינתן לישיבה מיוחדת בוועדה.
 12. המינויים יהיו תקפים כמפורט להלן:

ועדות מכרזים ו-ועדות פטור ממכרז		הוראת משרד הביטחון מס' 40.021
בלמ"ס		סיווג
התקשרויות ומכרזים		אשכול
רכישות		פרק
מנה"ר, היועמ"ש למעהב"ט		אחריות מטה
כ"ד בשבט תשפ"ג	15.02.2023	תאריך עדכון אחרון
הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון		ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל

- א. יו"ר וחברי ועדות המכרזים, ימונו לתקופה של עד 5 שנים לפי קביעת הממנה, תוך ציון שהממנה רשאי לבטל את המינוי בתוך התקופה ולאחריה.
- ב. יו"ר וועדות הפטור יהיו ברמת תפקיד של סגן ר' מנה"ר בפועל וכל עוד משמשים בתפקידם, לא ידרש להוציא כתב מינוי לסגנים, ראה המ"ב [66.03](#) – "מינוי ועדות במערכת-הביטחון".
- ג. לגבי יו"ר ועדות מכרזים - בסוף התקופה, יוכל הממנה, להאריך את המינוי או שלא להאריכו וכן הוא רשאי לבטלו.
- ד. נציגי ציבור ימונו לתקופה עד 5 שנים – לפי תקנה 16 (ג), בציון שהממנה רשאי לבטל את המינוי בתוך התקופה ולאחריה.
13. המועמד לשמש כיו"ר או חבר בוועדות מכרזים ובוועדות פטור ממכרז, ייבחר בכפוף לאמות המידה המפורטות להלן:
- א. יהיה בעל רקע מתאים והכרות עמוקה עם תהליכי ההרכשה במעהב"ט.
- ב. יהיה בעל רקע, ידע והבנה בחוק חובת המכרזים ובתקנותיו, וכן יכיר היטב את הוראות משהב"ט שפורסמו בנושא.
- ג. יהיה בעל הכשר ביטחוני מתאים, כמתחייב לנושאים הנדונים בוועדה בה הוא משתתף.
- ד. המינוי יכול שיינתן לעובד המשרד או למועמד חיצוני שאינו בתקן המשרד.
14. בבחירת נציגי ציבור יש לפעול ע"פ המ"ב [49.14](#).
15. לפי תקנה 16(ה) לא ישתתף בדיון ועדה מי שיתברר כי לו או לקרובו, או לתאגיד שהוא בעל עניין בו, עניין אישי בנושא הנדון בוועדה. במקומו ימונה חבר אחר לאותו נושא. לעניין זה: "קרוב" - בן זוג, אח, הורה, וכן צאצא, הורה או בן - זוג של כל אחד מאלה. "בעל עניין" - כמשמעותו בחוק ניירות ערך, התשנ"ח - 1968. לנציג שאינו בתקן המשרד, לא יהיו קשרים עסקיים כלשהם עם משרד הביטחון.
16. התשלום לבעל מינוי, שאינו בתקן המשרד, יתבצע ע"פ המ"ב [49.19](#).
17. בתחום הביטחון:
- א. השתתפות גורמי משהב"ט וצה"ל ויח' הסמך בדיונים מסווגים ("שמור" ומעלה), מותנית גם היא בהיותם בעלי סיווג ביטחוני מתאים.
- ב. האישור בדבר הסיווג הביטחוני של המיועדים להשתתף בדיונים מסווגים, יינתן על-ידי אגף ביטחון במשהב"ט.
- ג. דיוני הוועדות יערכו אך ורק במשהב"ט ולא יוצא כל חומר מתחומי המשרד, אלא בתיאום מראש ובאישור אגף ביטחון במשהב"ט. לעניין זה שלוחות משהב"ט נכללות בהגדרת משהב"ט ואינן גוף חיצוני למשהב"ט.
- ד. קביעת רמת ההכשר הביטחוני הנדרש ומתן ההכשר תבוצע בתיאום ואישור אגף ביטחון במשהב"ט.
18. האגפים הנוגעים יפרסמו, במידת הצורך, נהלים לביצוע האמור בנספח זה.